

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 5, Ont., CANADA

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct

Nr. 1,208

PENKTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 19, 1954, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXIII

Massey - Harris - Ferguson kompanija buvo sugalvojus planą užduoti smūgį darbininkų Unijai. Per Gollup Poll vadovus ji paleido gan-

dą, kad darbininkai pasisakytų už priėmimą kompanijos sąlygų, jei jie turėtų progą siaptu būdu pasisakyti. Na, Gollup Poll ir pravedė

balsavimus. 72.9 procentai balsavo už tęsimą streiko. Čia matomi darbininkai laike balsavimo.

Kanados Darbininkų Kongresas Nori Nukirsti Federalius Taksus Pusiau

OTTAWA. — Kanados Darbininkų Kongresas (CC-L), kuriam priklauso virš 400,000 organizuotų Kanados darbininkų, įteikė federaliam kabinetui reikalavimą, kad federaliai pajamų taksai būtų numušti 50 procentų tikslu pastoti kelią aiškiai matomai recesijai (atslūgiui).

Jie priminė kabineto na-

Pašalino Egipto Prezidentą Naguib

CAIRO. — Revoliucinė Taryba, kuri yra aukščiausias Egipto organas, pašalino iš prezidentystės generolą Naguib. Jis kaltinamas, būk jis užgrybes kraštutinių planą nužudyti premjerą Nasser.

Policijai pavyko sučiupti tos muzulmonų brolijos lyderį Talaatą, kurs klausinėjamas prisipažinęs, kad Naguib žinojęs apie jų planą nužudyti Nasserį ir pritaręs jam.

Jeigu kaltinimas bus patvirtintas faktais, tai Naguib galės būti patrauktas atsakomybėn.

riams, kad jie iš patikimų šaltinių nugirdo, jog vyriausybė galvojanti apie numažinimą taksų korporacijoms, o ne individualams.

"Valdžia matomai nori įduoti pinigų į rankas tų žmonių, kurie nepirks to, ką mes gaminame ir negalime parduoti, bet panaudos juos pagaminimui dar daugiau to, ką mes jau gaminame ir negalime parduoti," pareiškė 400,000 unijistų atstovai.

"Ši politika yra ne tam, kad pašalinus recesiją, bet tam, kad pavertus ją depresija," tęsė delegacija.

Valdžios šaltiniai teigia, kad netiesa, jog valdžia nori palengvinti korporacijoms. Ji galvojanti apie sumažinimą taksų, bet tas padarysias skylę biudžete, nebūsią galima apsieiti be deficito.

Darbininkų lyderiai aiškina, kad tik padidinus darbininkų perkamąją išgalę galima pastoti kelią depresijai, kylančiai dėl stokos rinkų kanadiečių gaminiam. Taksų numušimas padidintų darbininkų pajamas, kurias jie sunaudotų pirkimui jų pačių gaminamų prekių.

Būtų labai išmintinga, jei

vyriausybė paklaustų darbo žmonių balso ir sumažintų taksus, pakeltų apdraudimą nedarbo dėl bedarbių, tuom pat sykiu nepamiršdama ieškoti daugiau rinkų užsienyje, kur Kanados gaminiai galėtų rasti pirkėjų.

Jei ji nedarys tvirtesnių žygių, depresija užklups Kanadą ir vėl, kaip 1930-taisiais.

Koegzistencija ar Susinaikinimas, Sako Dr. H. Keenleyside

TORONTO. — "Jei mes negalime atsiekti koegzistencijos (su kitų ideologijų žmonėmis), tai mes galime atsiekti susinaikinimo," pareiškė Dr. H. Keenleyside, JT techniškos pagalbos direktorius.

"Mes turime įtikinti save", pridėjo jis, "kad mes gyvename pavojingose gadynėse, nors yra neprilyginamos galimybės dėl gerovės".

Žmonija, sako jis, jau susirado būdus dėl susinaikinimo. Bet tuom pat laiku žmo-

MacLeod Kandidatuoja į Toronto Miesto Majorus

TORONTO. — A. A. MacLeod, kurs per eilę metų atstovavo Bellwoods raidingą Ontarijos seimelyje, pranešė, kad jis kandidatuoja į Toronto miesto majorus.

"Perilgai Toronto reikalai randasi rankose margo rinkinio politinių žaliukų, kurie nepraleidžia nei vienos progos priklaupiti prieš reakcijos altorius," pareiškė jis, paskelbdamas savo intenciją lenktyniuotis su kitais kandidatais.

Jis kviečia visus Toronto žmones "prisidėti prie didžiulės krusados pašalinti skerspaines nuo savivaldybinio progreso kelio ir tęsti kovą už didingesnį Torontą

nija dar neišmokus pritaikyti savo atsiekimus dėl pagerinimo žmonių būvio.

Pamišo Išsigandęs "Raudonųjų"

HELSINKI. — Aukštas Suomijos valdininkas ir banko direktorius Dr. Keijo Alho įsivaizdavo, jog Suomiją tuojau užvaldysią "raudonieji". Užsibarikadavęs savo banko raštinėje jis pradėjo šaudyti pro langus į visus uniformuotus asmenis — karėjus ir policistus, — palaikydamas juos "raudonaisiais".

Nušovęs vieną policistą ir kelis sužeidęs Alho išsoko pro langą pavojingai susižeizdamas. Vidaus reikalų ministras Vaino Leskinen sako seniai pastebėjęs, kad su Alho kas nors netvarkoje.

BC KONCERVATAI NEPASITIKI DREW

VANCOUVER. — Britų Kolumbijos konservatų asociacija išreiškė nepasitikėjimą nacionaliu konservatų lyderiu George Drew.

Kas turėtų būti nacionaliu lyderiu, jie nediskusavo. RIO DE JANEIRO. — Valdžios rateliuose svarstoma atsteigimas komercinių santykių su TSRS ir praplėtimas prekybos tarpe tų dviejų valstybių.

ir didingesnę Kanadą".

Jis kandidatuoja prašomas daugelio torontiečių, kurie kreipėsi į jį su prašymu kandidatuoti į majorus, kad Toronto žmonėms būtų suteikta galimybė turėti pasirinkimą.

Kaip dabartinis majoras, taip ir Phillips ir Brown, yra tas pats, kurį iš jų nepaįmsi.

Majoras Sauders per trumpą laiką pasirodė esąs netaktiškas ir be tolerancijos, Phillips išbuvo aldermanu 28 metus, bet per tą laiką nieku nepasižymėjo. Brown neturi jokio savivaldybinio patyrimo.

A. A. MacLeod yra visoi Kanadoj gerai žinomas veikėjas. Gabus, taktiškas žmogus. Torontui būtų tikrai garbė, jei jis išsirinktų į majoru. Kada jis buvo seimelio narys, jis visuomet pasirodė konstruktyvus, visuomet pataikydavo atspėti žmonių pageidavimus ir gabiai iškeldavo juos seimelyje.

"Akyvaizdoje tamsaus reikordo dabartinių kandidatų, ir kadangi aš tikiu, kad Toronto žmonės verti turėti progą gruodžio 6 atiduoti savo balsus už savivaldybinį progresą, aš nutariau stoti į kontestą į miesto majorus", baigė jis pareiškimą.

TS Siūlo Visos Europos Pasitarimą

MASKVA. — Tarybų Sąjunga pasiūlė Vakarams, kad būtų sušaukta visos Europos šalių konferencija dėl apkalbėjimo sudarymo kolektyvio saugumo sistemos. Siūloma kviesti ir Jungtines Valstijas.

Tokia konferencija, sako TS, turėtų būti sušaukta lapkričio 29, Maskvoje ar Paryžiuje.

Londone ir kitose vakarienių jėgų sostinėse atsiliepiamai į šį pasiūlymą labai šalti. Girdi, tai komunistų pastangos sutrukdyti Paryžiaus sutarčių ratifikavimą.

Išrodo, kad Vakarai nenori tokios sistemos, kuri apimtų visą Europą.

Pasidairius po Kanadą

Toronto miestas kitais metais pradės budavoti Expressway — vieškelį palei Ontarijos ežerą, kad palengvinus automobilių judėjimui. Pravedimas to vieškelio ir pratęsimas Queen streeto kainuos \$36,248,400.

Vieškelis prasidės nuo Queen Elizabeth vieškelio ir eis visu pakraščiu ligi kito vieškelio, einančio į rytus nuo Toronto. Vieškelis bus iškeltas nuo Humber upės, vakaruose, iki Spadina, ir nuo Sherborne iki Don užupio.

Pravedimas truks keletą metų.

Tuo pačiu sykiu eina diskusijos apie pravedimą požeminių traukinių ar gatvėkarių po Bloor ir Queen gatvėmis.

Taiigi, nei nesvajokit, kad jūsų taksai kada nors sumažėtų.

Kanada nuo 1950 metų savo sąjungininkams yra davusi paraišos sumoje \$1,100,000,000. Tik tai kanadiečiai turėjo sumokėti taksais, kad parėmus (daugiausiai militariniai) kitas šalis, vyriausiai Europoje.

Šion sumon neįeina išlaidymas Kanados kariuomenės dalių Europoje. Jų išlaidymas kainuoja per metus \$650,000,000.

Kadangi Massey-Harris-Ferguson darbininkai (Toronto) patvirtino savo nusistatymą tęsti streiką, tai kompanija paleidžia iš darbo 250 raštinių darbininkų.

Girdi, jai perdaug kainuo-

ja palaikymas raštinių, kuomet dirbtuvė nieko neveikia.

Pravesti balsavimai uždavinė smūgi pastangoms demoralizuoti streikierius.

Tikėsit, ar ne, bet Kanadoje sviesto yra didelis perviršis.

Federalė vyriausybė, norėdama palaikyti sviesto kainą vietoje, superka jį ir laiko sandėliuose, kol suranda rinką, jei suranda. Dabartiniu metu vyriausybės žinioje yra 79,000,000 svarų sviesto.

Už tokią sviesto akumuliaciją atsako karvės. Šiemet jos davė daug daugiau pieno. Pavyzdžiui, per 9 mėnesius buvo pagaminta 256,800,000 svarų sviesto arba 9,500,000 daugiau negu pernai tuo metu.

Sviesto sunaudojimas pakilo labai mažai.

Rinkimai šešiose konstitucijose neįeina jokių pakaitų. Liberalai išrinko tose vietose, kur ir pirmiau buvo liberalai, o konservatai ir CCF — savo konstitucijose.

Bendrai, liberalai išrinko 4, konservatai 1 ir CCF 1.

Balsuotojų skaičius buvo labai mažas.

Kanados unijų lyderiai lankėsi pas premjerą ir įteikė savo memorandumą. Tarp kita ko, jie kėlė nedarbo klausimą.

Trades and Labor Congress prezidentas C. Jadin sakė, kad šią žiemą bus nemažiau 600,000 bedarbių.

Jungtinėse Valstijose lankėsi Anglijos karalienės motina Elizabeth. Čia ji (dešinėje) Jurgiu VI vizitavo Rooseveltą su Rooseveltiene ir jos sūnum ir žmona. Jų

draugystė užsimezgė 1939 metais, kada ji su karalium Jurgiu VI vizitavo Rooseveltus. Po to ji lankėsi Kanadoje.

Premjeras atsakė, kad jis nemano, jog bus toks didelis skaičius. Tas bus galima greitai matyti.

Toronto priemiesčiai tebekelia protestus prieš fėro aukštumą. Mat miestas padalintas zonomis ir išlaukinės zonos žmonėms reikia mokėti net tris fėrus, jei važiuoja į miesto centrą.

TTC vadovai išsireiškia, kad nuo naujų metų gali būti sumažinti fėrai dėl priemiesčių.

Kanadietis

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

A. Karpavičius, Toronto, pridavė naują prenumeratą, keletą atnaujintų, nuo T. Juškos \$5.00 aukų ir \$5.00 kalėdinių pasveikinimų.

J. Grigaliunas, Toronto, gražiai pasidarbavo prenumeratų atnaujinime.

P. Šlekaitis, Scranton, Pa., atsinaujino prenumeratą, paaukojo \$1.50 ir prisiuntė stambią auką nepranešdamas nuo ko.

V. Vitkus, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Juozaičio \$2.00 aukų.

M. Deedas, Red Lake, Ont., užrašė naują prenumeratą Brazilijos lietuviui, prisiuntė atnaujintų ir paaukojo \$10.00.

J. V. Raškevičius, Rockford, Ill., vėl prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo V. Kelly \$1.00 aukų.

F. Jankauskas, Toronto, pridavė gražų pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$15.00 surinktų aukų. Aukojo: A. Balsys ir K. Meškauskas po \$5.00; F. Kuraitis ir F. Jankauskas po \$2.00 ir M. Liugas \$1.00.

J. Lesevičius, Verdun, prisiuntė kelioliką atnaujintų prenumeratų ir \$47.00 surinktų aukų. Aukojo: P. Braknys, LB Rėmėja, Berželis ir Denis po \$10.00; A. Pranevičius ir J. C. po \$2.00; A. Ališauskas ir J. Deksnys po \$1.00 ir du rėmėjai po 50 ct.

Jonas ir Marijona Alenskai, Stellarton, N. S., paaukojo po \$2.00.

J. Petre, New Westminster, B. C., prisiuntė atnaujintų prenumeratų, nuo M. Stitilio \$3.00 aukų ir pats paaukojo \$2.00.

A. Diksonas, Winnipeg, Man., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$12.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Janušauskas, A. Diksonas, Yale Hotel po \$2.00; V. Lepeška, K. Žentelis, A. Minkevičius, K. Eimontas, K. Bilinkevičius ir K. Sawolovich po \$1.00.

Rosemontiečiai, Montreal, prisiuntė naują prenumeratą (Pabaiga ant 9 pusl.)

Gera Proga Įsigyti Šias Naudingas ir Įdomias Knygas

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai įdomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ŽMOGUS IR MAŠINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinų apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGEJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosciūško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Aprašoma nuo baudžiamos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laikų apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis Karas Prancūzijoje. Kietais aparais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RAŠTAI. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 Puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

Kaip ir Seratvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatin-gai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

Lietuvių Tautos Atbudime Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelėdos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių.

ŪKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius-Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKĖLUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, kuris lankėsi po karo Lietuvoje. Knyga 222 pusl. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Edvardas Zdanuskas. Jo atsiminimai iš karo su Franko fašistais. 156 puslapiai. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokestį. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikianis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007 Toronto 3, Ont.

TA

Puikus bet dar p...
tolimoje...
Neatpa...
miesto iš...
gatvių re...
nutiestos...
lės, sutv...
Plati tra...
kuri bus...
jaunimo...
žinskio i...
suriš šia...
pietine...
tumo, r...
Tarybinė...
Antkaln...
tais bus...
buso lin...
Paruošia...
bar atlie

Pasike...
išvaizda...
gerai su...
puoš eil...
pakils d...
tų, kuri...
kreipti...
veisti p...
rai, alė...
Centrin...
ir poils...

Artin...
sparcia...
nė. Stos...
myklos...
vartojit...
gamykl...
leis gy...
šaldytu...
nas ir...
dalyku...
likatini...
matyta...
ti didel...
kepykl...
kiančio...
"Elfos...
"Komu...
igalins...
pramo...
imtį.

Viso...
lins žy...
niaus...
jo vaid...
die ūk...
1955...
statyti...
leto te...
baigta...
Dzerži...
kinote...
Mie...
miais...
placią...
techni...
šiais...
eksplo...
vietų...
pastat...
Tokio...
bus p...
Paded...
mo, p...
kumo...
nikun...
nikun...
ta st...
moky

TARYBŲ LIETUVOJ

Lietuvos TSR Sostinės Ateitis

Puikus Vilnius šiandien, bet dar puikesnis jis bus netolimoje ateityje.

Neatpažįstamai pasikeis miesto išorės vaizdas. Daug gatvių rekonstruojama, bus nutiestos naujos magistralės, sutvarkomi pakraščiai. Plati transporto magistralė, kuri bus nutiesta per Komjaunimo, Liudo Giros, Dzeržinskio ir Ukmergės gatves, suriš šiaurinę miesto dalį su pietine. Kita, 31 metro platumo, magistralė sujungs Tarybinės Armijos alėją su Antkainio rajonu. 1955 metais bus pradėta tiesti troleibuso linija Stotis-Antkainis. Paruošiamieji darbai jau dabar atliekami.

Pasikeis Neries krantinių išvaizda. Upės krantinės bus gerai sutvarkytos, jas papuoš eilė žaliųjų sodinių. Čia pakils dešimtys nujų pastatų, kurių fasadai bus nukreipti į upės pusę. Bus užveisti parkai, skverai, bulvarai, alėjos. Pradėti darbai Centriniam Vingio kultūros ir poilsio parkui sutvarkyti.

Artimiausiu metu dar sparčiau augs miesto pramonė. Stos rikiuotėn naujos gamyklos ir fabrikai. Plačiojo vartojimo elektrų reikmenų gamykla jau šiais metais išleis gyventojams naminius šaldytuvus, skalbimo mašinas ir kitus namų apyvokos daiktus. Baigiama statyti silikatinių plytų gamykla. Numatyta šiais metais pastatyti didelį mėsos kombinatą ir kepyklą. Praplečiamos veikiančios pramonės įmonės: "Elfos", elektros skaitiklių, "Komunaro" gamyklos, kas įgalins žymiai padidinti jų pramoninės produkcijos apimtį.

Visos šios priemonės įgalins žymiai sustiprinti Vilniaus ekonomiką ir pakelti jo vaidmenį respublikos liaudies ūkyje.

1955 metais bus pradėtas statyti naujas operos ir baleto teatras. Šiais metais bus baigtas statyti kinoteatras Dzeržinskio gatvėje, vasaros kinoteatras Jaunimo sode.

Mieste numatyta per artimiausius metus išvystyti plačią specialiųjų mokyklų ir technikumų statybą. Jau šiais metais bus perduotas eksploatacijon naujas 960 vietų vidurinės mokyklos pastatas Dzeržinskio rajone. Tokios pat mokyklos statyba bus pradėta Lenino rajone. Padedami elektros technikumų, pieno pramonės technikumų ir kooperacijos technikumų pamatai, bus pradėta statyti vidurinė muzikos mokykla Antkainio rajone, o

dešinėje Neries pakrantėje — Vilniaus valstybinio pedagoginio instituto pastatas.

Žymiai praplečiami galimūmams darbo žmonėms savistoviai lavintis. Šiais metais bus pradėta statyti Respublikinė biblioteka 2,5 milijonų knygų.

Plečiamas gydymo įstaigų tinklas. Jau pradėta statyti stambi klinikinė ligoninė Antkainio rajone.

Miesto fizikultūrininkai per artimiausius metus gaus sporto paviljoną ir plaukiojimo baseiną, kuriuos jau šiais metais bus pradėta statyti.

Lietuvos sostinė — Vilnius — gyvuoja daug šimtų metų. "Senasis miestas", — taip sakydavo apie jį anksčiau. Taip ir dabar apie jį kalbama, bet šioji frazė įgijo kitą prasmę. Vilnius senas savo architektūros paminklais, bet jis jaunas savo naują išvaizda.

Respublikos Rašytojai Ruošiasi Suvažiavimui

Lietuvos respublikos rašytojų organizacija ruošiasi antrajam Visasąjunginiam tarybinių rašytojų suvažiavimui, kuris įvyks Maskvoje, antroje lapkričio pusėje. Pastaromis dienomis įvyko Lietuvos TSR Tarybinių rašytojų sąjungos kūrybinių sekcijų ataskaitiniai - rinkiminiai susirinkimai. Išrinkti

sekcijų biurai, nubrėžti planai artimiausiam laikotarpiui. Prozos sekcijos pirmininku išrinktas J. Baltušis, dramaturgijos — A. Gričius, poezijos — E. Matuzevičius. Rusų rašytojai savo sekcijos pirmininku išrinko I. Kašnicę. Kūrybinėse sekcijose bus plačiai aptariamos lietuvių literatūros ir meno dekadės Maskvoje medžiagos, o taip pat antrojo Lietuvos respublikos tarybinių rašytojų suvažiavimo darbo išdavos.

Įvyko eilė kūrybinių pasitarimų. Artimiausiu metu numatoma sušaukti respublikinį rašytojų ir teatro darbuotojų pasitarimą.

Su Koncertais į Kaimyninius Kolūkius

Praeitų metų rudenį Pabrūdės rajono "Naujo gyvenimo" kolūkio klubo-skaityklos vedėja buvo paskirta A. Vnda Polito. Mergina sąžiningai ėmėsi darbo. Kartu su mokytoja R. Jasus ji organizavo prie klubo meninės saviveiklos ratelį.

Ratelio dalyviai pasirodė savo artelėje, o taip pat kaimyniniuose kolūkiuose. Nesenai jie Maldžiūno klubo-skaitykloje surengė koncertą, kuriame dalyvavo daugiau kaip 200 žmonių. Žiūrovai šiltai sutiko "Šmėklos" pastatymą. Išstojo taip pat ir choras, mokytojos R. Jasus vadovaujamas. Choras sudainavo ukrainiečių, lenkų ir rusų liaudies dainas.

Dabar meninės saviveiklos dalyviai rengia naują programą, kurią parodys "Gežūžės pirmosios", "Naujo kelio" kolūkiuose.

Tarybų Sąjungos visasąjunginėj agrikultūros parodoj Maskvoje kiekviena respublika turi savo paviljonus.

Šioj nuotraukoj matote sceną Lietuvos paviljone: vedėja aiškina lankytojams apie linus.

Tarybų Sąjungos Žmonių Gerovės Kilimas

1917 metais susikūrė pirmoji pasaulyje darbo žmonių valstybė. Trisdešimt septyni jos gyvavimo metai — tai trisdešimt septyni kovos dėl liaudies gerovės metai.

Darbininkų ir Tarnautojų Skaičius

Tarybų Sąjungos darbo žmonės yra aprūpinti nuolatiniu darbu, jiems netenka bijoti dėl savo ateities.

TSR Sąjungoje nėra nedarbo. Darbininkų ir tarnautojų skaičius be paliovos auga. 1953 metų pabaigoje jis sudarė 44,800,000 žmonių, t. y. 4,3 karto daugiau, negu 1913 metais — ligrevoliucinės Rusijos ekonomikos didžiausio pakilimo metais. 1954 metų pirmajame pusmetyje palyginti su 1953 metų pirmuoju pusmečiu skaičius darbininkų ir tarnautojų, dirbančių pramonėje, statyboje ir transporte, padidėjo 1,200,000 žmonių, mokslo įstaigose, mokslinio tyrimo ir gydymo įstaigose — daugiau kaip 300,000 žmonių, prekyboje ir butų-komunaliniame ūkyje — 200,000 žmonių. Mašinų - traktorių stotyse ir tarybiniuose ūkiuose darbininkų ir tarnautojų skaičius per tą laiką padidėjo 2,300,000 žmonių.

Nacionalinės Pajamos

Visos TSRS darbo žmonių sukuriama nacionalinė pajamos priklauso liaudžiai. Trys jų ketvirtadaliai paskirstomi netarpiškai tarp darbo žmonių ir sunaudojami asmeniškiesiems materialiniams ir kultūriniais visuomenės narių poreikiams patenkinti; vienas ketvirtadalis lieka valstybės žinioje ir naudojamas gamybai plėsti ir kitiems bendravalstybiniais bei visuomeniniams reikalams, t. y. taip pat panaudojamas darbo žmonių interesais.

TSRS nacionalinės pajamos, išreikštos sugretinamo

Tunelinių Džiovyklų Statyba Plytinėje

Joniškėlis. — Atiduotos eksploatuoti naujos tunelinės plytų džiovyklos. Joniškėlio plytinėje. Tunelinių džiovyklų paleidimas suteiks įmonei galimybę papildomai išdžiovinti per metus daugiau kaip 1,5 milijono žalių plytų. Be to, įmonė dabar galės pavasarį anksčiau pradėti formuoti plytas, o formavimą baigti žymiai vėliau.

Panašias džiovyklas baigia statyti Rokų, Duseikių ir kitos plytinės.

A. Butėnas

mis kainomis, prieškariniais 1940 metais viršijo 1913 metų 6,1 karto, 1950 metais — 10 kartų ir 1953 metais — 13 kartų.

Kasmetinis nacionalinių pajamų padidėjimas TSR Sąjungoje dabar sudaro 10 procentų. Vien šis kasmetinis nacionalinių pajamų padidėjimas yra didesnis, negu visos ligrevoliucinės Rusijos metinės nacionalinės pajamos.

Darbininkų bei Tarnautojų Darbo Užmokestis ir Valstiečių Pajamos

Tarybų Sąjungoje nuolat auga darbininkų bei tarnautojų darbo užmokestis ir valstiečių pajamos, kartu mažėjant mažmeninėms kainoms.

Realiosios darbininkų pajamos prieškariniais 1940 metais palyginti su 1913 metais padidėjo daugiau kaip 3 kartus, valstiečių pajamos — maždaug 3,5 karto. 1952 metais darbininkų ir tarnautojų pajamos padidėjo palyginti su 1940 metais 68 procentais, o valstiečių — maždaug 72 procentais. 1953 metais bendroji darbininkų, tarnautojų ir valstiečių pajamų suma palyginti su pirmesniaisiais metais padidėjo dar 13 procentų.

Išdavėje realūs darbininkų ir tarnautojų darbo užmokestis 1953 metais buvo maždaug 6 kartus didesnis, negu ligi revoliucijos.

Gyventojų piniginių pajamų augimą rodo ir tas faktas, kad 1953 metais darbo žmonių indėliai į taupomąsias kasas buvo 5 kartus didesni, negu 1940 metais.

Kainų Sumažinimas

Pradedant nuo 1947 metų, TSR Sąjungoje septynis kartus buvo mažinamos vartojimo prekių mažmeninės kainos. Bendrasis kainų lygis dabar yra 2,3 karto žemesnis, negu prieš septynerius metus. Tas kiekis prekių, kurį 1947 metais galima buvo nusipirkti už 1,000 rublių, dabar kainuoja 433 rublius, o 567 rubliai sudaro gryną laimėjimą iš kainų sumažinimo.

Už tą pačią sumą pinigų, už kurią prieš septynerius metus galima buvo nupirkti po vieną kilogramą kvietinės duonos, mėsos, cukraus, sviesto, bulvių ir vaisių, dabar galima nupirkti 2,5 kilogramo kvietinės duonos, 2,4 kilogramo mėsos, 2 kilogramus 270 gramų cukraus, 2,4 kilogramo sviesto, 2,2 kilogramo bulvių ir 3 kilogramus bulvių.

(Bus daugiau)

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

KOEGZISTENCIJA VIRSTA FAKTU

Zodis koegzistencija yra dar nesenas, bet jis tapo labai svarbiu žodžiu žmonių ir jų lyderių kalboje. Svarba, žinoma, ne pačiame žodyje, o tame, ką jis reiškia. O jis reiškia labai didelį dalyką, labai daug apimančią idėją.

Koegzistencija reiškia, kad žmonės ar tautos, kad ir su labai skirtingomis pažiūromis ar sistemomis, kad ir nedraugiškuose santykiuose, gyvena šale vieni kitų taikoje. Konkrečiau kalbant, koegzistencija yra sugyvenimas Rytų ir Vakarų be karo. Abi pusės gali bartis, ginčytis, derėtis, varžytis, bet be ginklo.

Už tokią koegzistenciją dabar pasisako ne tik Churchillas, bet ir visų kitų šalių lyderiai. Tik Jungtinių Valstijų lyderių tarpe yra priešingų tokiam sugyvenimui, bet ir tenai tokie yra mažumoje. Daugiausia tokiam sugyvenimui priešinosi Europos bėglių politikieriai. Jie nedvejojančiai nori karo. Jų, žinoma, reikšmė maža.

Kodėl toks pasikeitimas? Tam yra dvi svarbios priežastys. Pirmiausia, visi pamatė, kad žmonės po visą pasaulį yra prieš karą. Protestai prieš atominius pabūklus auga visur. Antra, Tarybų Sąjungos atominiai atsiekimai. Jie panaikino amerikiečių viršenybę. Atominis karas pasidarė neįmanomas be abiejų pusių susinaikinimo.

Koegzistencija, tačiau, nėra toks jau saugus dalykas. Žmonijai reikia atsiminti, kad buvo laikai, kada komunistinių šalių nebuvo, koegzistencijos klausimas niekam nei į galvą neatėjo, o tikrumoje tokia koegzistencija tarp tautų buvo ir nekartą ji buvo pertraukta baisių karų. Kol kas neįmanoma įsivaizduoti pasaulio be pavojaus. Jis pilnas visokių prieštaravimų.

Koegzistencijos pripažinimas yra geras tik tuo, kad tautos sutinka sugyventi be mūšių. Jos pripažįsta, kad būtų beprotystė kariauti ir susinaikinti. Bet kad toks sugyvenimas nebūtų pertrauktas, liaudžiai reiks nuolatos būdėti ir darbuotis dėl pagerinimo sugyvenimo.

O KAIP BUS ŠIOJ PUSĖJ

Didlapiai dideliais antgalviais pranešė apie Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos Centralinio Komiteto pasmerkimą užsipildinėjimo ant tikinčiųjų ir jų dvasiškių nekuriuose Tarybų Sąjungos vietovėse. Girdi, Rusija su laiku bažnyčios persekiojimą. Tai ne sulaukymas bažnyčios persekiojimo, nes tokio persekiojimo nebuvo, o tik pasmerkimas tų, kurie vietoj aiškinti, kad religija yra mitas, mokslo kritikos neatlaikęs dalykas, piktžodžiauja prieš dvasiškius ir tikinčiuosius, kas visai nieko bendra neturi su mokslisku religijos išaiškinimu. Kaip ten nebūtų, faktas palieka faktą, kad Tarybų Sąjungoje neužgiriamas niekinimas dvasiškių ir tikinčiųjų.

Dabar kyla klausimas, o kaip bus su tuo dalyku šioj pusėj? Ar kas pasmerks tuos visus šmeižtus, kokius skleidžia dvasiškija, ypač katalikų, savo kovoje prieš ateizmą, prieš pažangiai nusistačiusius žmones, o labiausiai prieš komunistinius veikėjus? Pavyzdžiui, užtenka pasiskaityti lietuviškus laikraščius, kaip Draugas, Darbininkas ir toki, kad gauti idėją, kokiais šlykščiais šmeižtais jie užsiima. O Jungtinėse Valstijose net į kalėjimus kišami žmonės už tai, kad jie tiki į marksizmą, į socialistinę ateitį. Kodėl gi nesirubežiuoti kritika, aiškinimu, kad sakysime, marksizmas yra "klaidingas", kad jis neatitinka gyvenimo faktams ir t. t.

Reikia abejoti, kad šioj pusėj būtų pasikeitimų. Viena, gyvenimas įrodė, kad marksizmas yra tikrai moksliskas dalykas, tiksliausiai išaiškinas socialio surėdymo paslaptis, ir niekas nepajėgia sukritikuoti jį. O kita, kaip gi kapitalizmas bus švelnus linkui marksistų, kada jis tarpusavyje mušasi visokiomis šlykštybėmis. Ar ne faktas, kad Amerikos republikonai demokratams laiko išdavikais ir kitokiais niekadėjais? Ar nekaltina McCarthy Jungtinių Valstijų senato elgiantis taip, kaip tos šalies komunistai

KAS NAUJO PASAULYJE

Britų premjeras W. Churchill aną dieną išsireiškė, kad būtų buvę daug geriau, jeigu nebūtų buvę išrasti atominiai ginklai, tai yra, A ir H bombos.

Bet jis atsisakė, kuomet buvo prašomas, paraginti Tarybų Sąjungą ir Ameriką susitarti panaikinti tas bombas ir pasižadėti negaminti jų ateityje.

Kitu kartu jis pasakė, kad H bombų eksplozijos galėtų užteršti radioaktyviais nuodais visą atmosferą 5,000 metų.

Tai labai stiprus išsireiškimas prieš atomines bombas.

Nusistatymas prieš A ir H bombas auga po visą pasaulį.

Francūzai sutraukė į Alžiriją 10,000 kariuomenės prieš vietinius nacionalistus, kurie atnaujino kovas prieš francūzus. Nacionalistai turį 25,000 kariauninkų, išlavintų pačių francūzų.

Alžirija yra skaito m a Francijos provincija, bet vietiniai niekad neišsivadė savo šalies. Jie nori iškovoti nepriklausomybę. Tas pats dedasi ir Tunisijoje ir Marokoj. Visa Šiaurės Afrika pradeda bruzdėti prieš svetimšalių režimą.

Toronto universiteto prezidentas Dr. Sidney Smith aną dieną ragino Kanadą ir kitas vakarines šalis siekti sugyvenimo su Tarybų Sąjunga.

"Kanada ir kitos vakarinės šalys", sakė jis, "turėtų daryti viską, kad suprastų Rusiją. Vakarinės tautos turėtų eiti toliau negu pusę kelio sutikimui kiekvieno pasiūlymo, Rusijos daro dėl draugystės. Tokiu būdu", tęsė jis, "jos gali išmokyti taikingai koegzistuoti su Rusija ir išsklaidyti šimtemių senumo nepasitikėjimą, kurs tenai egzistuoja linkui Vakarų".

Jis kalbėjo "optimistų" susirinkime.

Šį mėnesį Kanadoje eina Kanados - Tarybų Sąjungos draugystės vėjus, vedamas Kanados - Tarybų Sąjungos Draugystės Draugijos.

Amerikiečių radio ir spauda labai rėkavo dėl incidento — pašovimo amerikiečių bomberio prie Japonijos, bet

nori?

Šioj pusėj reikia daugiau savikritikos, pasmerkimo šlykščių užsipildinėjimų dėl ideologinių skirtumų, bet čia nėra kam išstoti su kritika. Jei kas išsirtų už švaresnę politiką, apšauktų "raudonu" ar kokiu "išdaviku". Svarios diskusijos senai palaidotos.

prezidentas Eisenhower a s ima tą klausimą labai šaltai.

Reporteriams jis pareiškė, kad "buvo debesuotų ypatingai tame incidente". Kitais žodžiais, nėra įrodymų, kad bomberis neperžengė rubežių, kad jis nenusikalto.

Girdi, dabar tautos labai stropiai saugo savo rubežius, tad nedyvai, kad tas atsitinka.

Reporterius jis suramino tuomi, kad jis pasakė, jog Amerika šiame reikale yra nukentėjusi pusė ir tokių būdu turėtų gauti reikiamą atsakymą. Bet rusai taip pat rodą kooperaciją.

Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos centralinis komitetas išbarė tuos, kurie įžeidžia tikinčiuosius.

Jis sako, kad antireliginė propaganda būtų švari, išaiškinimo pobūdžio, be užgauliojimų.

Tarybų Sąjungoje laisvė tikėti, tad negalima smerkti žmogaus už tikėjimą. Galima tikėtis šviesti žmones, kad jie patys pamatytų, jog ti su faktais, su mokslu.

Kėjimas yra nesuderinamas — Du japonų politikieriai, Mamoru Šigemitsu, karo metu buvęs Japonijos užsienio reikalų ministru, ir Ičiro Hatojama, karo metu buvęs švietimo ministru, nutarė sudaryti naują konservatų partiją ir stengtis sumušti Jošidos valdžią.

Sakoma, kad jie turi pasekėjų parlamente.

Jie abudu būvo sąjungininkų pašalinti iš politikos, bet dabar jie jau gali imtis politikos, organizuoti partijas ir dalyvauti rinkimuose.

William P. Lear, orlaivių statytojas, Lear Inc. galva, aną dieną pareiškė, kad Vakarams bus tikrai prastai, jei jie nepastatys pirmi Erdvės laivo (Space Ship).

Žinoma, ir čia vis rusai "kalti".

Jis sako, kad rusai gali pabudavoti tokį laivą pirmiau, negu amerikiečiai, o tuomet jie turėtų "viršų šaltajame kare".

Kokį "viršų" tas laivas duotų, jis neišaiškino. Jam pačiam, žinoma, būtų puikus "viršus", jeigu amerikiečiai užsakytų tokį laivą. Girdi, jis kainuotų tikrai 1 bilijoną dolerių.

Dr. Albert Einstein, pasauliniai pagarsėjęs mokslininkas, užklaustas vieno žurnalo, ką jis mano apie Amerikos mokslininkų palėtį, pasakė, kad jis pasirinktų plumberio ar pedlerio darbą, jeigu jis būtų vėl jaunas ir galėtų pasirinkti profesiją.

Plumberis ir pedleris, jo manymu, yra daug laisvesni, negu mokslininkai, prie dabartinių sąlygų.

Dr. Einstein kiek anksčiau viešai patarė mokslininkams neatsakinėti į raganų gaudžių klausinėjimus.

Senatorius McCarthy tuoj gaus "kiką", bet jis dar spardosi.

Kovodamas prieš tai, kad senatas "sucenzūruotų" jį už atsisakymą pasakyti, kur jis gavo pinigus rinkimų kompanijai, ir už žiaurų pasielgimą su vienu generolu laike klausinėjimo, jis apšaukė, kad senatas nesužiniai tar nauja "raudoniesiems".

Tas žmogus nieko daugiau nemato, tik raudonuosius.

Vienas katalikų kunigas norėjo sukelti mintį, kad jis "persekiojamas" už tai, kad katalikas. Girdi, esą surinkta 5 milijonai dolerių jo pašalinimui. Bet pats McCarthy pasakė, kad jo niekas nepersekiuoja kaip kataliką.

Indija ketina pripažinti visas keturias Indokinijos valstybes, Kambodiją, Laosą, Pietinį Vietnamą ir Šiaurinį Vietnamą.

Abudu Vietnamai galės susijungti po dviejų metų, kada tenai bus praveisti rinkimai pagą lGenevos sutartį, jei neįvyks kokių kliūčių.

Sako Nori Surinkti 10,000,000 Parašų Už Sen. McCarthy

NEW YORK. — Senatoriaus McCarthy šalininkai pradėjo mobilizuotis, kad užstojus už jį. Esą, bus surinkta 10,000,000 parašų jo pašalinimui.

Tuo tarpu senatas ginčijasi, ar šucenzūruoti jį, ar ne. Sen. Ervin teigia, kad McCarthy turėtų būti išmestas iš senato, jei jis netiki tam, ką jis sako apie senatinį komitetą, o jei tiki tam, tai jo protas šlubuoja.

Jis turėjo mintyje McCarthy tautizaciją, būk senatas elgiasi taip, kaip komunistai pageidauja.

Ervin mano, kad McCarthy šmeižia komitetą už tai, kad jis neturi jokio apsigynimo.

Kongre per eilę m su kongr atsteigim galios, p cijų, prot tyrinėjim provokac šiai.

Bet ky jiedu sav raportuo nus galio patys ne galios, ka są liko n

Kiek l "jai" jiem už rezoli patarnav popierio kas nu kaip pava

Tačiau "jai" dar so reakc Dullesas vus. Pir akstinim sukilimo dabar ta liai.

Jis žir jis stos bėglių v suotojai

"Mes t mes gyv amžiuje, palygina mui geri ke arba mo jėgos vės", par side, vien administ kalbėdar nergija.

Jis ra save pri mo su ki mis, su šalimis.

Tokių mų vis g kalba b bet dau Taip nes to unive prof. Sm išsireišk reikalų nors jis priešinga neapyka šali.

Ką aš riu pasa Ar ne "vaduo lojus, ke pe lietu liaudį? Viena, stangos su Kers mažus s

Pastabos

Kongresmanas Kerstenas per eilę metų darbuodamasis su kongresmanu Busley dėl atsteigimo pabėgusių ponų galios, prirašė daug rezoliucijų, protokolų, pravedė eilę tyrinėjimų apie "Maskvos provokacijas" ir tam panašiai.

Bet kyla klausimas, kur jiedu savo atradimus dabar raportuos, kaip jie tuos ponus galion sugražins, kada patys neteko paprasčiausios galios, kada abudu į Kongresą liko nebeįslinkti?

Kiek lietuviški "vaduotojai" jiems yra sukišę pinigų už rezoliucijas bei už kitus patarnavimus; kiek laiko ir popierio išleikvota — ir viskas nuėjo veltui, sutirpo kaip pavasarį sniegas!

Tačiau, atrodo, "vaduotojai" dar deda viltis į Dulleso reakcinę politiką. Bet ir Dullesas pakeitė savo motyvus. Pirmiau jis stovėjo už akstinimą "pavergtų tautų" sukilimo prieš "Maskvą", o dabar tai palieka dievo valiai.

Jis žino gerai, kad jeigu jis stos už atsteigimą ponų bėglių valdžiu, tai ir jį balsuotojai atmes.

"Mes turime įsitikinti, kad mes gyvename pavojingame amžiuje, tuo patim sykiu nepalyginamų progų atsiėkimui gėrio. Mes esame atsiekę arba esame netoli atsiėkimo jėgos susinaikinimui savęs", pareiškė Dr. Keensleyside, vienas Jungtinių Tautų administracijos direktorius, kalbėdamas apie atominę energiją.

Jis ragina žmones auklėti save prie taikaus sugyvenimo su kitų ideologijų žmonėmis, su tarybinės tvarkos šalimis.

Tokių ir panašių pareiškimų vis girdisi daugiau. Taip kalba ne tik mokslininkai, bet daugelis valstybininkų. Taip neseniai kalbėjo Toronto universiteto prezidentas prof. Smith. Panašia linkme išsireiškė ir mūsų užsienio reikalų ministeris Pearson, nors jis tuo patim sykiu, priešingai sau, pylė nemažai neapykantos prieš Tarybų šalį.

Ką aš tai čia keldamas noriu pasakyti yra tas:

Ar nelaiikas mūsų ponams "vaduotojams" nustoti kvailiojus, kelti neapykantą tarp lietuvių ir prieš Lietuvos liaudį?

Viena, tos "vadavimo" pastangos nueina veltui, sykiu su Kerstenais, padarius nemažus surinktu aukų išėik-

Francūzai turi pastatę tokį dienų. Jis vaizduoja taikos paminklą priminimui Lapkričio 11 (Remembrance) ranka su žibintu

Ką Kiti Rašo

Ką Užmiršo V. Požėla

Kanadiškėj "Nepriklausomoj Lietuvoj" Vladas Požėla rašo apie tuos laikus, kada lietuvių tauta vedė kovą prieš caro valdžią. Jis išgria knygnešius, kurie transportavo draudžiamas knygas ir laikraščius iš Prūsų. Jis sumini visą eilę žmonių, kurie dalyvavo kovoje už spaudos laisvę ir privertė caro valdžią legalizuoti lietuvių spaudą.

Idomu, betgi, kad apie savo rolę jis nieko nerašo. Jis nieko nerašo ir apie 1905 metų revoliuciją. Jis neprisiemena net Kapsuką-Mickevičų, kurio artimu draugu jįsai buvo. V. Požėla tūlą laiką bolševikavo. Net pirmo pasaulinio karo metu jįsai bolševikavo ir vedė kovą ne tik prieš reakcininkus ir konservatyvus, bet ir prieš liberalus. Jis, jei neklystam, rašė Rimvydo pseudonimu.

Tą etapą savo gyvenime V. Požėla išbraukia. Nudarėjęs į reakcijos pelkes, V. Požėla nenori nei prisiminti savo jaunas dienas.

Būdamas Amerikoj V. Kapsukas - Mickevičius prielankiai kalbėdavo apie Požėlą. Vėliau jų keliai griežtai persiskyrė.

Tuo trumpu laikotarpiu, kada Lietuvos prezidentu buvo K. Grinius, V. Požėla dalyvavo valdžioje. Jis pirs-

vojimus, — o antra, — netolerancija, neapykanta, karas, veda prie visų susinaikinimo, kaip protingai nurodo Dr. Keensleyside.

Z. J.

to nepajudino kovoj su smetonininkais. Už tai ir Smetonos valdžios akyse jis buvo persona grata. Kada Lietuvoj įsikūrė tarybinė valdžia, V. Požėla repatrijavosi Vokietijon. Hitlerinė valdžia jam buvo taip artima, taip gera.

Štai kuo buvo tas asmuo, kuris dabar isteriškai karkina J. Kardelio organe apie geležinę uždangą! — Vilnis.

Kerstenas ir Busbey'us Prakišo

Taip, kuriuos kandidatus-makartistus menševikas Pijus Grigaitis apsikabino ir pabučiavo, tiems balsuotojai davė vilko bilietą.

Du kongresmanai, atkaklūs makartistai, — "lietuvių draugai", — buvo neišrinkti, nors jie labai sielojosi Lietuvos išlaisvinimui iš lietuvių tautos ir žadėjo ją gražinti lietuvių tautos priešams: tai Milwaukės Charles J. Kersten ir Chicagos Fred E. Busbey.

Kerstenas, kaip jau visiems žinoma, ryžosi kovoti "tarptautinį komunizmą".

Kerstenas vadovavo specialiam kongresniam komitetui, tyrinėjančiam "Sovietų okupacijas".

Jis trunkėsi po Europą (visuomenės pinigais), tarėsi su lietuviškaisiais liaudies priešais ir kitų tautų.

Jis trunkėsi po Amerikos miestus ir čia daugiausiai klausinėjo lietuviškuosius liaudies priešus, maskuotus ir nemaskuotus.

O Lietuvai priešiška spauda jam ant galvos šlovės vai-

nikus dėjo.

Kerstenas — aiškių makartistinių plunksnų paukštis!

Dėl viso to Milwaukės balsuotojai jo neišrinko į Kongresą kitam terminui.

Tai smūgis netik poliškai prasiradusiems lietuviškiems menševikams, kurie jį taip garbino, o ir pačiam McCarthy'ui!

Rinkimų išvakarėse Fred E. Busbey, kitas makartistas - republikonas, rašė eilę straipsnių Naujienose, pasisakydamas, kad jis labai mylįs Lietuvą.

Girdi, jis visą savo amžių kkovos už "Lietuvos išlaisvinimą".

Kodėl šis ponas-balakonas taip "įsimylėjo" Lietuvą?

Todėl, kad trečiame kongresniam distrikte Chicagoje gyvena daug lietuvių ir jis norėjo gauti jų balsus!

Pasirodo, kad tie lietuvių ir kiti gyventojai suprato Busbey'aus ir menševikų laikraščio triksus ir dėl to jo neišrinko kitam terminui į Kongresą.

Tai puiku! Tai smagu! — R. Mizara.

Mūsų ir Jų Spauda

Atėjo ir "Keleivio" eilė. Socialdemokratų laikraštį skaitau, kad šv. Petro (So. Bostone) parapijos mokytojos isako vaikams prašyti tėvus neskaityti "Keleivį".

Ir ne tik vienuolės suskubo boikotuoti "Keleivį". Tūlos asabos iš Dariaus posto ir kusigai stovi už vienuolių pečių.

Tūlas laikas atgal tūli gavalai grąsino sudenginsią "Sandarą" ant laužo ir su-boikotuosią. Po to New Yorko - New Jersey kunigai paskelbė boikotą "Vienybės", už bedievystės skleidimą.

Lietuviškų makartistų ilgos ausys iš tolo matosi.

Bet kada, dar prieš dipukų antplūdį, "Vilniai" ir "Laisvei" buvo paskelbtas boikotas ir pradėta terorizuoti ne tik skelbimų davėjus, bet ir skaitytojus, tai tą kryžiuokų ofensyvą prieš žodžio laisvę skatino ir kurstė visi trys viršų suminėti laikraščiai.

Kada jiems fanatikai grąsina tai blogai. Kada mums grąsina, boikotuoja ir skundžia, tai gera.

Ar ne veidmainiškas spratimas apie spaudos laisvę? — L. Pruseika.

Jų Aritmetika

"Vienybės" Tysliava turbūt aritmetikos mokinosi pas gaidį. Jis savo gaziatoje (spalių 29) pasakoja nelaimingiem to laikraštuko skaitytojams kas kiek dabar lėšuoja Lietuvoje.

Velug jo aritmetikos žmogus dabar Lietuvoje privalo uždirbti 5 milijonus rublių į valges ir vaikščios nuogutė-

ŠYPSENOS

Jis Turi Vieną iš Jų

Viename pobūvyje vyrai įsitraukė į kalbą apie šunis. Visi gyrė savuosius, išskyrus vieną, kurs niekaip negalėjo įterpti savo "grašį", nors jis manė, kad jo šuo buvo gudriausias už visus šunis. Bet pasitaikė ir jam proga. Kuomet vienas iš grupės pasakė, kad yra šunų, kurie gudresni už savo šeiminikus, jis greitai pridėjo: "Aš turiu tokį".

Jis Vistiek Daro Pelną

Farmerys gyveno tarp dviejų miestelių. Artimiausias buvo pusė mylios, o tolimesnis 11 mylių nuo jo farmos. Artimiausiam alus buvo dviem centais ant buteliuko brangesnis, tad jis visuomet važiuodavo į tolimesnį miestelį.

"Koks tau išrokavimas daryti 22 mylių kelionę dėl 2 centų skirtumo? Juk tau gazolinas daugiau kainuoja?" pasakė syki jį kaimynas.

"Kada aš nuvažiuoju, tai geru tiek, kad liktų bent kiek pelno," atsakė jis.

Vedybinis Žiedas

Viena artistė sumanė atlankyti savo sesrį, gyvenančią ant farmos. Tai buvo pirmas jos vizitas po to, kai sesuo apsigyveno ant farmos. Pamačiusi bulių su geltona grandimi nosyje, ji sušuko į seserį: "Pasakyk man, kareta grandis nosyje? O, geriau nesakyk, aš pati žinau: tai ženklas, kad jis vedęs."

savaitę. Kitaip jis liks nelis — kaip Tysliavos protėviai Adomas ir Ieva.

Anąmet lietuviškų kryžiuokų spaudoje buvo prasiplatinusi deportacijų pavietrė. Kiekvieną mėnesį rusai deportuodavo į Sibirą bent po du milijonų lietuvių.

Tas tęsėsi apie dvejus metus. Sibire atsidūrė 184,793,834 lietuviai.

Jei prie Baltijos jūros mūsų protėviai atsirado 2,000 metų atgal, tai rusai turėjo surinkti visus jų kauliukus ir deportuoti į Sibirą. Nes gyvų lietuvių, priskaitant žemaičius, dzūkus, zanavykus ir kalakutus, nekados nebuvo vienu kartu nei 3 milijonai.

Štai ką galima padaryti gerai pasimokinus aritmetikos pas gaidį. — L. Jonikas.

QUEBEC. — Atvyko Francijos premjeras Mendes-France. Jis praleis Kanadoje keletą dienų.

Be Kvebeko, jis aplankys dar Montrealą ir Ottawą.

Verta Pagalvoti

Rašo J. Yla

Spaudoje buvo daug rašytų apie atominių ir vandenių bombų pavojų. Bet neišrodo, kad žmonės pilnai suprastų tą pavojų. Ne vienas tur būt galvoja, kad nėra jis toks baisus, kaip norima įtikinti. Ir kas, pavyzdžiui, galėtų atsistoti kanadiečiams, jei tokia bomba eksploduotų, sakysime, New Yorke?

Giliau pagalvojus, mes surasime, kad New Yorke sprogsi atominė bomba galėtų padaryti daug žalos ir Kanadoje. Netikit? Greitai pamatysite.

Yra žmonių, kurie moka reikalą išnagrinti labai nuodugnai. Tokiais žmonėmis pasirodė ir Kanados fermerių laikraščio Organized Farmer leidėjai. Laikraštis išeina Edmontone. Spalio laidoje editoriale jis rašo:

"Kai kas veikiausiai galvoja, ką šis klausimas turi bendra su fermeriais.

"Atsakymas tas, kad nei jokia grupė mūsų ekonomijoje nėra pilnai neprigulminga... Be technologijos, nei miestų, nei farmų gyventojai negalėtų ilgai gyventi. Sunaikinimas mūsų mašinerijos reikmenų centrų vienu mostu nublokštų ūkininkavimą į toki apadėtį, kokioje jis buvo Egipte, Kinijoje ar Indijoje praityje.

"Dar daugiau, tą dieną, kada pirma A ar H bomba eksploduos kuriame nors vyriausiam Šiaurės Amerikos mieste, visos vertės nustos egzistavusios. Visokių formų apdrauda nustos reikšmės. Išgaravus turtui, kuriuomi pagrįstos apdraudos, vyriausiai nejudomam turtui, kartu pasirodžius keliems milijonams visam gyvenimui sužalotų asmenų, apdraudos kompanijos susmuks kaip kortų nameliai — per vieną naktį.

"Padauginkit rezultatus numestų bombų skaičiumi — suskaičiuokit užmuštus ir sužalotus žmones, priverstus apieisti savo namus, biznį ir dirbtuves ant metų ar dviejų, kol bus pašalintas pavojus, jūs gausite idėją, kas laukia žmonių."

Tas laikraštis išaiškina mums, kokia baidis disorganizacija pasireikštų vienai kitai bombai eksplodavus ir sunaikinus keletą didesnių centrų. Materialiai būtume paliesti visi. Šiandien tautos yra tarpriai susirišusios visokiais reikalais. Ypatingai mūsų ir amerikiečių reikalai labai susipynę.

Kalbant apie atomines bombas, reikia žiūrėti į viską, į visokias pasekmes. Jos gali pasiekti toli ir labai skaudžiai.

Štai kitas dalykas, kuris

duoda daug medžiagos mūsų galvojimui.

Eric Nicol rašo vancouveriečių laikraštyje Daily Province:

"Nemažai žmonių labai nustebė, kuomet premjeras St. Laurent pareiškė, kad anksčiau ar vėliau, mes vis tiek turėsime pripažinti Kinijos raudonųjų valdžią. Tie žmonės argumeituoja, kad raudonųjų valdžia užėmė Kiniją per revoliuciją, ir kad kiniečiai tikrumoje nenorios, ir tikrai laukia, kol Čiang Kai-šekas užbaigs atostogas Formosoje.

"Šis argumentas, aš manau, duoda mums naują viltį atgauti Britanijai Jung. Valstijas (ar 48 kolonijas). Kaip jūs atsimenat, karalius Jurgis III nepadovanojo jū Washingtonui per jo gimtadienį. Washingtonas vadovavo revoliucijai, kuri išvarė britus atgal į salas. Britai tebėra tenai, tebelaukia, nors karalius Jurgis III nebe toks

veiklus, kaip kad buvo praityje.

"Tuo tarpu Mr. St. Laurent teigia, kad mes turėtume pripažinti Raudonąją Kiniją. Tas veikiausiai reiškia, kad jis taip pat pripažįsta Amerikos revoliuciją, Meksikos revoliuciją, ir Rusijos revoliuciją. Tas žmogus išrodo visiškai subversyvus".

Mes dažnai girdime, kad Lietuvos ponai, Lenkijos šlėktos ir kiti tokie buvo pavaryti per revoliuciją, kad žmonės tenai tebelaukia tu ponų ir t.t. Bet gyvenime buvo daug revoliucijų, jų tarpe mums geriausiai žinoma amerikiečių revoliucija, francūzų buržuazinė revoliucija ir kitos. Revoliucija yra aukščiausios žmonių pastangos pasiekti savo tikslo. Tad visai bergždžia manyti, kad jei kurios šalies žmonės padarė pakaitas per revoliuciją, tai mes negalime jų pripažinti. Pasiūlykit amerikiečiams, kad jie pasmerktų savo revoliuciją, išlaisvinusią juos iš britų valdžios, pamatysit, kaip jie išvers akis. O apie britų grįžimą tur būt net kvaila ir užsiminti.

Dovanoti, Bet Neužmiršti

S. Karpė

Aną dieną perskaičiau CBC korespondento M. Haltono straipsnį, tilpusį Star Weekly. Tame straipsnyje jis kalba apie Vokietiją.

Jis, kaip ir visi buržuaziniai korespondentai, teigia, kad Vakarams nebuvo kitos išeities, kaip sutarti apginkluoti Vakarų Vokietiją. Girdi, jei ji nebus apginkluota Vakarų, tai ją apginkluos Rytai. Ką jis tuo norėjo pasakyti, neaišku. Bet ne taip svarbu tas. Vokiečių ginklavimą visi teisingai ir vis tuo pačiu reikalu — sudaryti atsparą prieš komunizmo "agresiją". Svarbu tas, ką jis sako apie pačią Vokietijos praity.

Reikia atminti, sako jis, kad vėl įduodami ginklai vokiečiams, kurie sukėlė du baisius karus. Ypatingai reikia atminti, kas atsitiko per praėjusį Hitlerio sukeltą karą. Remdamasis lordo Russell knyga, jis pažymi, kad hitlerininkai nužudė 12,000,000 žmonių. Šion skaitlinėn neįeina žuvę per susirėmimus. Tiek žmonių jie nužudė naikindami žydus ir kitų tautų žmones, kad "sutvarkius" žydų ir kitų tautų klausimą Europoje.

Dvylika milijonų! Dvylika milijonų žmogžudysčių! Juk tai baisus dalykas. Ir štai dabar yra įduodami ginklai į rankas tautai, kurios lyderiai yra kalti u žtas žmogžudystes. Tiesa, vyriausybė gal nefiguruoja viešai tikrieji kaltininkai. Bet ta vyria-

sybė yra tik laikina. Naciški elementai gali vėl paimti viršų. Ypatingai tos dvasios žmonių labai daug militaristų tarpe. Yra organizacijų, kurios viešai demonstruoja nacišką nusistatymą.

Išrodo, kad Vakarami nusistatę užmiršti hitlerininkų nusikaltimus. Faktas, kad anglų valdiža norėjo prikaltinti lordą Russell nespausdinti savo knygos. O kada jis atsisakė, jis buvo priverstas pasitraukti iš aukštų pareigų. Vakarai jau sutarė ginkluoti vokiečius. Kas buvo — bus pamiršta.

Bet Haltonas sako, būtų klaidą užmiršti. Jis sutinka, kad vokiečiams būtų dar sykį dovanota tie visi nusikaltimai, bet jis nesutinka, kad būtų viskas užmiršta.

Taikos judėjimas nemanoma, kad vokiečių ginklavimas yra reikalingas, kad vokiečiai be ginklo negalės susitvarkyti ekonominiai ir sugyventi su savo kaimynais. Jis reikalauja, kad tos sutartys nebūtų užgirtos. Tai teisingas nusistatymas.

Bet daleiskime, kad tas jau nesulaikys Vakarų, kad jie užgirs sutartis. Kas tuomet?

Be abejonės, tuomet vokiečiai bus ginkluojami. Ir tada tais bus svarbiausia kiekvienam atsiminti tai, ką ir Haltonas siūlo niekad neužmiršti. Dvylika milijonų žmonių, kuriuos nužudė naciai.

Juk tai pavojinga, kuomet tu nusikaltėlių likučiai turės ginklą savo rankose. Reikės visuomet būti sargyboje. Jų finansiniai ir ekonominiai lyderiai jau dabar stovi beveik tose pačiose pozicijose, kokiose buvo pirm Hitlerio įsigalėjimo ir laike jo viešpatavimo.

Aplamai didžiama vokiečių gailisi tik dėl to, kad Hitleris pralaimėjo. Jie daug nesirūpina dėl to, kad hitlerininkai nužudė 12 milijonų.

Žmogus yra linkęs greitai dovanoti. Jis linkęs dovanoti vokiečių tautai už tas visas žmogžudystes. Bet jis negalės ilgai užmiršti tų nusikaltimų.

KINIEČIAI PASOVĖ CIANGO KARO LAIVĄ

TAIPEI. — Kinijos torpėdiniai laiveliai pašovė ir nuskandino Čiang Kai-šeko karo laivą, 1,800 tonų naikintuvą. 28 nacionalistai prigėrė, o 122 išsigelbėjo.

Tą karo laivą nacionalistai gavo iš amerikiečių.

Pas Svetinguosius Rochesteriečių

TORONTO. — Lapkričio 6 d. teko dalyvauti rochesteriečių ruostame pokylyje atžymėjimui 50 metų sukakties nuo įsikūrimo Gedimino Draugijos bei jų klubo. Jų ruostas auksinis jubiliejus dar kartą patvirtino kaip gražiai gyvuoja jų Gedimino Draugija, kaip darbštūs, nuoširdūs ir svetingi rochesteriečiai. Kanadiečiai, kurie turi ar neturi giminių Rochesterijoje, bet ten nuvykus visi ir visuomet jaučiasi, kaip nuvykę pas artimiausius gimines.

Sis kaip ir pirmiau ruošti pokylyi buvo visais atžvilgiais puikus. Ruošėjų planingai ir gražiai priruosta. Mano dėmesį atkreipė jaunos ir labai vertos pagerbimo prie stalų patarnautojos. Jos tiek daug darbo ir taip greit atliko nerodydamos nė mažiausio pavargimo. Jos gerino gerino visą auksinio jubiliejaus nuotaiką.

Draugijos pirmininkas F. Manelis matomai labai pavyzdingai vadovauja draugijos organizaciniams reikalams ir tokių didelių pokylių paruošimui, o paties parengimo vedėjas G. Švedas labai gražiai pravedė patį pokylių.

Visi dalyvavusieji auksiniame jubilėjuje didžiai dėkingi rochesteriečiams už suteiktą progą dalyvauti ir būti taip maloniai priimtais.

Ten Buvęs Kanadietis

OTTAWA GRAŽIAI PRIĖMĖ KARALIENĖ MOTINĄ ELIZABETH

OTTAWA. — Čia buvo labai iškilmingai priimta karalienė motina Elizabeth, karalienės Elizabeth motina.

Pirm atvykimo į Kanadą, ji lankėsi Jungtinėse Valstijose.

Rusų Moterų Choras, kuris pirmą kartą dainuos Liaudies Balso koncertiniame parengime, kuris įvyks šį šeštadienį, lapkričio 20 d., Christie Auditorium, 260 Christie St.

Laikėmiai pagerbimam rezultata naujos patat naujinti Labai sv visų rajon jo gražia dami vaj tų ir par tojimusi Iš Winni Diksonas naujintų praneša, kiek vėlia pegiečių lėrių auk Deedas ra LB vajau mą. Mand je gauti d ratos ir kvotą jau liau laike pagerbim draugams kiti trečio linke būti da viltis, vajininkai pergale at

Pirmo ke praite puikų šuo dami nauj liasdesimt \$100 aukų pralenkė T Ketrirt draugai la tės nepada su vajuas bet jie ka draugai tu rie gali tarprajoni

Laikė turi nauji vajininkų Jokubka g cagos vaj siusdamas meratas, naujintų i šlekaitis, S vajuas vaj kart su punkty. A pegietis, g pego vajini jančių eile jono gražia re ir J. V

Toronto niuodami s jininkais lenktyniuot Šiuo tarpu ninkų prie Karpavičiu Jį veja J. G punkty. R 310 punkty nē su 260 p kity vajini

Tarprajo nauju pren pirmoj viet nas, o su a rajonas. Su lapkr

Kaip Eina Vajus

Montrealiečiai Pralenkė Torontiečius

Laike praeitos savaitės žymiai pagerėjo vajuos veiklos rezultatai. Gauta penkios naujos prenumeratos, daug atnaujintų ir virš \$300 aukų. Labai svarbu ir tas, kad iš visų rajonų vajininkai pradėjo gražiai atsiliepti prisiųsdami vajuos veiklos rezultatų ir pareikšdami savo užsimojimus vajuos pravedimui. Iš Winnipeg'o vajininkas A. Diksonas prisiųsdamas atnaujintų ir surinktų aukų praneša, kad kitą savaitę ar kiek vėliau gausite iš winnipegiečių apie porą šimtų dolerių aukų. Iš Red Lake M. Deedas rašo: "Mes šaukiame LB vajuos reikalui susirinkimą. Mano kvota šiame vajuje gauti dvi naujos prenumeratos ir \$20.00". Jis savo kvotą jau gerai įpusėjęs. Toliau laike gražiai išsireiškęs pagerbimą ketvirto rajono draugams pastebi, kad jis ir kiti trečio rajono draugai nelinkę būti pralenktais. Jis deda viltis, kad trečio rajono vajininkai šiemet žymės savo pergalę ant LB trofėjos.

Pirmo rajono draugai laike praeitos savaitės padarė puikų šuolį pirmyn, prisiųsdami naują prenumeratą, keliasdešimtis atnaujintų ir virš \$100 aukų, ir tuomi smarkiai pralenkė Toronto vajininkus. Ketvirto ir antro rajono draugai laike praeitos savaitės nepadarė didesnių šuolių su vajuos veiklos rezultatais, bet jie kaip ir trečio rajono draugai turi užsimojimų, kurie gali padaryti persvarą tarprajoninėse lenktynėse.

Laike praeitos savaitės keturi nauji vajininkai papildė vajininkų eiles. Čikagietis J. Jokubka gražiai iškėlė Čikagos vajininkų vardą prisiųsdamas dvi naujas prenumeratas, keliasdešimtis atnaujintų ir \$31.00 aukų. P. Šlekaitis, Scranton, Pa., į šio vajuos vajininkų eiles įėjo iškart su virš tūkstančiu punktų. A. Diksonas, winnipegietis, gražiai prašė Winnipeg'o vajininkus į lenktyniuojančių eiles. Iš ketvirto rajono gražiai atsiliepė J. Petre ir J. Vizbara.

Toronto vajininkai lenktyniuodami su kitų vietovių vajininkais pradėjo gražiai lenktyniuotis ir tarpusavyje. Šiuo tarpu torontiečių vajininkų priešakyje laikosi A. Karpavičius su 748 punktais. Jį veja J. Grigaliūnas su 400 punktu, F. Jankauskas su 310 punktu, E. Laurusevičienė su 260 punktu ir keliolika kitų vajininkų.

Tarprajoninėse lenktynėse naujų prenumeratų gavime pirmoji vietoj — antras rajonas, o su aukomis — pirmas rajonas.

Su lapkričio 15 diena iš

rajonų gauta sekančiai:

Iš pirmo rajono 1 nauja prenumerata ir \$259.00 aukų.

Iš antro rajono 4 naujos prenumeratos ir \$150.25 aukų.

Iš trečio rajono 1 nauja prenumerata ir \$39.00 aukų.

Iš ketvirto rajono \$134.95 aukų.

Iš JAV 3 naujos prenumeratos ir \$381.98 aukų. Iš Anglijos 1 nauja prenumerata.

Bendrai laike šio vajuos jau yra gauta 10 naujų prenumeratų ir \$965.18 aukų.

Vajininkai pagal punktus išsirikiavę sekančiai:

Montrealo vajininkai	3,430
Toronto vajininkai	2,963
Vancouverio vajininkai	1,335
Chicagos vajininkai	1,100
Detroito vajininkai	1,095
P. Šlekaitis, Scranton,	1,035
Rochesterio vajininkai	670
Red Lake vaj.	180
Winnipeg'o vaj.	180
Edmonton vaj.	170
San Francisco vaj.	150
Philadelphsia vaj.	150
Hamilton vaj.	120
Bliumas J., Hearst,	110
Rockford vaj.	105
Cleveland vaj.	100
San Leandro vaj.	100
Zukauskas B., Whirloop,	100
Vizbar J., Genesee,	60
Los Angeles vaj.	50
Hartford vaj.	50
Auburn vaj.	40
Škotijos - Anglijos vaj.	40
Baltimore vaj.	40
Brooklyn vaj.	33

Draugai ir Draugės vajininkai ir rėmėjai, kaip žinote LB vajuos laikas jau įpusėjo, o dar mes labai toli nuo įpusėjimo kvotos išpildyme. Reikalas rimtas ir vajui numatytos kvotos išpildymas su geru kaupu yra būtinas dėl mūsų savaitraščio išsilaikymo. Pasmarkinkime vajuos veiklą ir padidinkime pasiaukojimą dėl Liaudies Balso išlaikymo.

Metinių švenčių Proga Vieši Sveikinimai

Kalėdų ir Naujų Metų proga daug biznierių, profesionalų, ar organizacijos užperka vietą laikraščiuose paskelbimui jų viešų pasveikinimų bei linkėjimų su Naujais Metais. Būtų gražu ir svarbu dėl Liaudies Balso, kad mūsų vajininkai atkreiptų dėmesį į tokių pasveikinimų parinkimą.

Kalėdinių - Naujų Metų vienkartinį pasveikinimą už kainą prasideda nuo \$3.00 ir daugiau. Už \$3.00 Liaudies Balsas duos apie tris colius vienos spalvos arba pusantro colio per dvi spalvas. Už didesnę sumą proporcingai daugiau vietos.

Už gautus pasveikinimus

Joan Janchis (kairė) su sa-Petsi Gall ir July Myles, kuo-tiniame parengime lapkričio vo draugėmis šokikėmis, rios šoks Liaudies Balso me-20 d., 85 Christie St.

Alkoholis ir Jo Žala Sveikatai

M. Krikštopaitis
Medicinis Mokslų Kandidatas

Alkoholio vardu vadinama tam tikrų cheminių junginių grupė, kurioje angliavandenių molekuleje vienas ar daugiau vandenilio atomų pakeisti hidrokso grupė (OH). Toks yra mokslinis alkoholio apibūdinimas. Alkoholio yra įvairių rūšių. Žinomiausieji šios grupės atstovai yra vyninis (arba etilinis) ir medinis (arba metilinis) alkoholiai arba spirintai. Paprastai gyventojų tarpe alkoholiu vadinamas etilinis arba vyninis spiritas. Toliau ta pačia prasme ir mes naudosime alkoholio pavadinimą.

Vyninis spiritas turi 95 procentus (tūrio atžvilgiu) etilinio alkoholio. Aluje alkoholio esti nuo 1,5 iki 6 proc. Vynuoginiai vynai turi nuo 9 iki 20 laipsnių alkoholio. Stipresni alkoholiniai gėrimai yra likerai (25 - 45 proc. alkoholio) ir konjakai (40 - 57 proc. alkoholio).

vajininkams bus kredituojami punktai kaip ir už aukas.

Visi pasveikinimai turi pasiekti LB raštinę ligi gruodžio 14 d. Geriau anksčiau.

Liaudies Balsas neturėdamas apmokamų agentų laukia Jūsų, draugai ir draugės vajininkai, talkos ir šiame reikale.

K. Kilikevičius

Vyninis spiritas atsiranda rūgstant vynuoginiam cukrui ir panašioms cukrinėms medžiagoms (angliavandenių). Ši angliavandenių rūgimo savybė ir naudojama alaus, vyno ir kitų alkoholinių gėrimų gamybai.

Medinis spiritas (arba metilinis alkoholis) yra daug nuodingesnis už vyninį spiritą. Apsinuodijimą iššaukia jau nedideli medinio spirito kiekiai, pradedant nuo arbatinio šaukštelio. Tokiam apsinuodijimui charakteringi regėjimo sutrikimai iki visiško apakimo, kitų organų darbo sutrikimai. Apsinuodijimas dažnai baigiasi mirtimi.

Alkoholis naudojamas gėrimui jau labai seniai. Be abejonės, ir seniau žmonės žinojo jo žalingą veikimą. Istorijoje galime rasti daug žiaurių ir keistų kovos priemonių su alkoholizmu.

Išgėrus alkoholio, ypač jo stipresnių skiedinių, pirmiausia sudirginama skrandžio gleivinė. Šis sudirginimas gali sukelti sunkų virškinamųjų organų gleivinės uždegimą, pasireiškiantį deginimo jausmu ir skausmais po krūtine, vėmimu ir t. t. Mat, alkoholis sukrešina baltymus, tirpsta riebiose medžiagose ir atima iš audinių vandenį, gas sudirgina pir-

miausia nervų galūnes ir sukelia tolesnį, vadinamą refleksinį, veikimą. Tiesioginį alkoholio veikimą labai lengva iširti: užtenka juo suvilgyti kad ir menką žaizdę — tuoj pajusite deginantį skausmą.

Alkoholis iš skrandžio lengvai įsisiurbia į kraują. Tada pasireiškia patį svarbiausias alkoholio veikimas. Penktoji dalis išgerto alkoholio įsisiurbia į kraują jau iš skrandžio, gi keturios penktosios — perėjus jam į žarnas. Su krauju alkoholis pasiekia įvairias kūno dalis. Jautriausias alkoholiui yra žmogaus smegenys.

Išgėrus jau 10-15 gramų alkoholio arba vieną stiklinę nestipraus vyno, susilpnėja smegenų jautrumas, dėl ko sumažėja dėmesys, mąstymo sugebėjimas, sumažėja protinio darbo pajėgumas.

Bandymai parodė, kad, išgėrus alkoholio, sunkiau sekasi išmokti, pavyzdžiui, eilėraščių mintinai, sumažėja tikslumas skaičiuojant ir panašiai. Ryškiai pablogėja šaudymo taiklumas. Ypač pavojinga išgerti transporto vairuotojams (šoferiams ir pan.), nes autotrasporto avarijos dažniausiai įvyksta todėl, kad šoferiai būna neblaivūs.

(Pabaiga ant 9 pusl.)

Alkoholis ir Jo Žala Sveikatai

(Atkelta nuo 7 puslp.)

Nuo didesnių alkoholio kiekių susilpnėja žmogaus sąmoningumas. Žmogus nebegali tiksliai reaguoti į aplinką, nebegali teisingai įvertinti savo minčių, žodžių, elgesio, jėgų ir gabumų. Dėl to įvyksta daugelis susižeidimų. Iki 20 procentų vadintamų būtinių susižeidimų įvyksta dėl girtavimo. Kaip įrodė didžiojo rusų mokslininko I. P. Pavlovo bendradarbių tyrimai, tai įvyksta dėl aukštųjų slopinimo procesų smegenyse susilpnėjimo. Alkoholio veikimo įtakoje žymiai sulėtėja reaguojimas į aplinką.

Dažnai žmonės klaidingai yra įsitikinę, kad, išgėrus nedaug alkoholio, padidėja fizinis darbingumas. Tai netiesa! Daugelis tyrimų neabejotinai įrodė, kad fizinis darbingumas, kaip ir protinis, išgėrus alkoholio žymiai sumažėja.

Išgėrus dar daugiau alkoholio, jis paveikia vis daugiau smegenų dalių. Palaipsniui silpnėja žmogaus pusiausvyros išlaikymas: eiseną pasidaro nelygi, tiesiai stovėti ir eiti pasidaro neįmanoma — žmogus vos besilaiko ant kojų.

Nuo dar didesnio alkoholio dozių žmogus pereina į gilaus miego (narkozės) stadiją. Tai yra tokia būklė, kai žmogus nieko nebejaucia. Daug išgėręs žmogus gali ir mirti. Mirtis įvyksta dėl kvėpavimo centro smegenyse paralyžiaus.

Vaikams (jaunesniems kaip 10 metų) mirtiną apsinuodijimą gali sukelti jau 15 gramų spirito. Suaugusieji nevienodai reaguoja į alkoholį. Paprastai sunkius ūminius apsinuodijimus alkoholiu sukelia stiprus alkoholiniai gėrimai (degtinė, konjakas ir pan.). Ypač pavojingas yra dažnai pasikartojantis apsinuodijimas alkoholiu arba chroninis alkoholizmas.

Pažiūrėkime, kaip gi pasidaroma girtuokliais arba alkoholikais. Pradžioje išgeriama atsitiktinai, kaip sakoma, tik tada, kai "negalima negerti", retai. Vėliau gi "mėgstas išgerti" susiranda panašių į save, dėl išgėrimo panaudojama kiekviena proga: gavus pačiam ar kaimynui darbo užmokestį, išgijus naujus drabužius ar batus ir t.t. "Argi galima atsakyti, kai geras draugas kviečia? Juk negalima žmogaus įžeisti!" — sakoma tokiais atvejais. Toliau "šimto gramų" darosi nepakankama, "reikia" gerti po daugiau, ir taip pasidaroma alkoholikais — nejuokiomis, netyčia.

Chroninis alkoholizmas yra pavojinga liga, sukeliamą dažu alkoholio vartojimu. Tokie žmonės taip pripranta prie alkoholio vartojimo, kad be jo, atrodo, neįmanoma gyventi. Liga pasireiškia bloga nuotaika, silpnumu, nemiga, neramumu, nedarbingumo jausmu; pradeda drebėti rankos. Kai tik tokie ligoniai išgeria alkoholinių gėrimų, — tuojau jiems nuotaika pagerėja, atrodo, kad viskas laikinai praeina. Taip tokie ligoniai pradeda sistemingai girtauti, be al-

koholinių gėrimų nebegali apsieiti.

Alkoholizmas, kaip liga, gali pasireikšti labai įvairiai, tačiau, paprastai, ryškiausi būna nervų sistemos sutrikimo reiškiniai, o taip pat nukenčia virškinimas, kraujo apytaka, inkstų veikla ir kt.

Alkoholikų darbingumas mažėja, atmintis silpnėja, neretai esti klaidingi atsiminimo išpūdžiai. Proto silpnėjimas gali pereiti per ilgesnį laiką į alkoholinę silpnąprotybę. Alkoholikai girtauja nesiskaitydami su savo ekonominiais galimūmiais, todėl daug vargo tenka pakelti jų šeimoms. Alkoholio vartojimas veda prie moralinio pakrikimo ir ardo šeimos pagrindus, jie nusirita iki baudžiamųjų nusikaltimų.

Dažniausias psichinis alkoholikų sutrikimas yra "baltoji šiltinė". Tai yra paprastai daugiamečio alkoholio pasireiškimas. Susirgimas baltąja šiltine sudaro pavojų gyvybei.

Yra ir kitų chroninio alkoholizmo pasireiškimo formų. Vis tai yra ligoniai su žymiais smegenų ir nervų bei įvairių vidaus organų veiklos sutrikimais. Neretai išsivysto gana pavojinga alkoholinė kepenų cirozė ir kt. susirgimai.

Alkoholikai ypač neatsparūs ir sunkiau serga infekcinėmis ligomis. Juo jaunesnis

amžius, tuo žalingesnis alkoholio veikimas, tuo greičiau suardoma sveikata. Alkoholikai tampa nenaudingais visuomenei žmonėmis.

Gilų alkoholizmo išplitimo priežasčių nagrinėjimą atliko jau daugiau kaip prieš 100 metų F. Engelsas. Jis parodė, kad kapitalistinėse valstybėse alkoholis tarnauja pasipelnijimui ir darbo žmonių išnaudojimui palai-kyti.

Svarbiausia priemonė kovai su girtavimu ir alkoholizmu yra žmonių auklėjimas, jų kultūros kėlimas.

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

(Atkelta nuo 2 puslp.)

ta, kelioliką atnaujintų ir \$53.00 surinktų aukų. Aukojai: K. Martinkus \$12.00; B. Kvietinskas \$10.00; Beržas ir J. Verbyla po \$7.00; Kazys ir nuolatinis LB rėmėjas P. Bizokas po \$5.00; Dypukė, Simpatikas ir S. J. po \$2.00; J. Daugėla \$1.00.

Praeityje LB laidoje minint rosemontiečių aukas netikėtai buvo praleista Marijonos Alenskiens pavardė, kuri aukojo \$2.00.

S. J. J. Chicago, Ill., prisuntė dvi naujas prenumeratas, keliasdešimts atnaujintų ir \$31.00 surinktų aukų. Aukojai: A. Gukas \$6.50; A. Pazarskas \$5.00; W. Cook, S. Dapkus, P. Daude-

ris, M. Kliebonas, J. Kanapė, J. Kaupas, V. Preška, J. Pavilonis, P. Petkevičius, A. Šešelgis, G. Šarkunas, S. Vaičiulionis ir P. Zalkus po \$1.50.

T. Rimdžius, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Kairio \$1.00 aukų.

J. K., Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Vilkieko \$2.00 aukų.

V. Mikšys, Toronto, parvežė nuo rochesteriečių atnaujintų prenumeratų ir \$19.00 surinktų aukų. Aukojai: N. Švedienė \$5.00; Ten Buves \$1.50; F. Manelis, J. Bazar, J. Sauleika, N. Waidila, J. Valtus, Saičius, G. Daukas, F. Kurkulis, G. Valtus ir Bugailiškis po \$1.00; penki rėmėjai po 50 ct.

J. Morkunas, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų.

A. Gudauskas, Springhill, Ill., paaukojo \$1.00.

J. Vizbar, Genesee, Alta., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$2.00 ir nuo P. Vizbar prisuntė \$2.00 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

M. Venskaitis, Montreal, \$2.00;

I. Stančiauskas, Toronto, \$1.00 ir

C. Spakauskas, Fort William, Ont., \$2.00.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems LB širdingai aciu.

Administracija

Palaikykite Tuos Biznierius, Kurie Skelbiai LIAUDIES BALSĄ

Pirkit Dabar! -- Taupykit Dolerius

Alyvos Degintuvai Žymiai Nupiginta Kaina

Speciali Nuolaida Skaitytojams ant žymiųjų Išdirbysčių Degintuvų

● Fairbanks-Morse		
● Fess	Pirmiau	Dabar
● Gilbarco	\$395	\$315
● Aero		
	ir	
● Terry	Pirmiau	Dabar
● Torridheat	\$365	\$300
● Chatco		

1. Visas įdėjimas su kontroliais ir viena 200 galionų alyvos tanka.
2. Garantija vieniems metams.
3. Alyvos kontraktas su Imperial Oil, Rogers, Fueloil Ltd., ir kitomis kompanijomis.
4. Mažas įmokėjimas ir 2 metai išsimokėjimui.

Taipgi

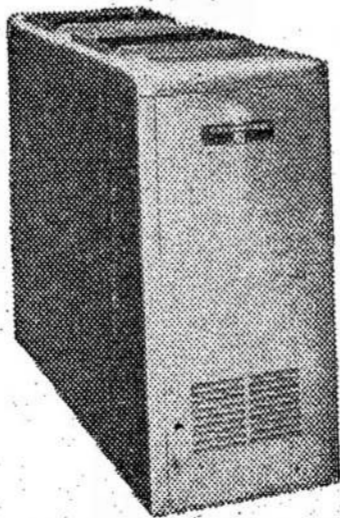
Nauji pečiai, oro reguliavimas, ir vandens šildymas

Šaukit: ME. 2554

GARNEY & COMPANY

15 BARTON AVE.

TORONTO

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Elora Flower Shop

396 College St. RA. 5459

RA. 4228

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Yorke Brothers Funeral Chapel

Erdvi Kopyčia ir Jaukūs Kambariai

2357 Bloor St. W. LYndhurst 5241

TORONTO

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Taša)

Kai atėjo Morilo, Lansje pasakė:

— Štai ir Lui nebėra... Žinote, mes galime didžiulius savo sūnumis. Aš dažnai galvodavau: ką aš paliksiu po savo gyvos galvos, išskyrus kvailas kolekcijas ir "Roš-ene"? Dabar aš žinau, kad kažkas prisimena su dėkingumu Lui žygdarbi. Tai labai daug, juk iki šiol Prancūzijai tebešviečia Verdeno žiburiai...

Morilo tarė:

— Jūs turite Mado...

— Nežinau. Gal būt, ją taip pat užmušė — Rusijoje ar Afrikoje.

Tai buvo spalio pradžioje, netrukus po šito pašnekesio į Lansje kambarį įėjo Mado.

Ji buvo Paryžiuje jau keletą savaičių ir nesiryžo ateiti pas tėvą. Dar Limože kažkas jai girdint buvo pasakęs: "Aš dirbau 'Roš-ene', Lansje prieš vokiečius stypinėjo užpakalinėmis letenėlėmis..." Mado žinojo tėvo būdą ir lengvai viską išvaizdavo. Ji norėjo pamatyti namą, kur buvo praslinkusi jos vaikystė, įsitikinti, kad tėvas neapleistas — Morilo jai papasakojo apie Lansje vedības ir pagyrė Martą. Bet ją visą nukrėsdavo, tik pagalvojus apie susitikimą su tėvu. Ji atėjo tik tuomet, kai Morilo pasakė: "Jis labai pritrenktas Lui mirties..."

Lansje suriko ir nieko negalėjo pasakyti, ji smaugė ašaros. Ji švelniai jį apkabino, paėmė nuo stalo Lui fotografiją, ilgai ją žiūrėjo. Lansje kalbėjo:

— Tu žinai, kur jis žuvo? Rusijoje... Jis ieškojo pavojaus... Nekalbėkim apie politiką, reikia pripažinti, kad rusai kariauvo geriau už visus, aš suprantu, kodėl Lui pasirinko kaip tik Rusiją. Tu atsimeni inžinierių, kuris lankydavosi pas mus prieš karą, jis jau tada sakė, kad rusai puikiai kariausią. Nivelis juo netikėjo... Jo būta didelio niekšo, šito Nivelio, man papasakojo, kad jis išbėgęs į Vokietiją. Vargšas Leo, jį ištrėmė kažkur į stovyklą, nėra jokių žinių... Mes norėjome jį išgelbėti, bet vokiečių būta stipresnių. Diuma suėmė... O Leontina žuvo puikiai. Kaip ir Lui... Bet kam aš visa tai kalbu! Aš labai nusenuau, Mado, man mintys pinasi... Svarbiausia, kad tu atsiradai. Kur tu buvai visus šituos metus?...

Mado užuot atsakiusi ėmė klausinėti tėvą apie Lui; paskui juodu prisiminė tolimus metus, Marseliną, "Zelinot". Ir vis dėlto Lansje

pakartojo savo klausimą:

— Kur tu buvai, Mado?

(Jis norėjo paklausti, kodėl ji pametė vyrą, bet jis bijojo ištarti žodį "Berti" — o ką, jeigu ji žino apie nekrologą?..)

— Maki. O prieš maki čia, pogrindyje...

— Kodėl gi tu neparašai čionai?

— Negalėjau. Aš kariavau...

Lansje pats sau nusišypsojo: dabar visi kalba, kad jie "kariavo". Na, kas gi per kareivis Mado!... Greičiausiai bus įsimylėjusi kokį nors teroristą, tapiusi jo portretus... Jis meiliai į ją pažiūrėjo, ir staiga jam pasidarė neįtikinamai. Tai ne Mado, ją pakeitė... Kokios griežtos jos akys! Ir beprotiškos... Tai Marselinos būdas. Bet Marselina visai atsidavė meilei, pabėgo iš tėvo pas mane. O Mado pabėgo nuo vyro į maki...

— Ką reiškia "kariavai", Mado? Juk nešaudei gi tu į žmones...

Ji liūdnai nusišypsojo.

— Aš dariau tai, ką visi.

Jis suprato daugiau nieko iš jos nebeišgausiąs, baikščiai paklausė:

— Tu pasiliksi čia, ar ne tiesa? Mes paruošėme tau kambarį.

— Ne. Ir neprašyk — tai neįmanoma.

— Bet kodėl?

— Mano gyvenimas dabar kitoniškas.

Ji nutilo; žiūrėjo į tėvą meiliai ir svetimai. Jis siaubingai pagalvojo: gal būt, ji tapo komuniste?.. Jis bijojo paklausti — bijojo, kad ji atsakys "taip". Staiga jis pamatė ant Mado rankos aukščiau alkūnės violetinį dryželį ir, užmiršęs viską, tarytum Mado dar mažytė, paklausė:

— Kur tu taip susimušei?

— Tai niekai. Gestape...

Jis sumišo, nieko daugiau nebegalėjo pasakyti. Mado pasikalbėjo su Marta; paskui atsikėlė. Jis ją apsikabino ir vaikiškai šypsodamasis pasirašė:

— Lankyk mane, gerai?

Ji irgi nusišypsojo, atsakė "gerai". Jis suprato: nebeateis. Jis norėjo palydėti Mado, bet pajuto silpnumą, prigulė ant sofos. O Marta išėjo su Mado į sodą. Jiedvi iš karto patiko viena antrai. Mado džiaugėsi, kad greta tėvo yra mylinti siela. O Marta, kuri, prieš ateinant Mado, bijojo, ar Mado nepasmerks tėvo už antrąsias vedības, pajuto jai pasitikėjimą.

— Morisas — vaikas, — pasakė Marta.

Mado linktelėjo galvą.

— Ar jūs buvote partizanų būryje?

— Taip.

Marta ją staigiai apsikabino. Paskui ji pasakė vyrui:

— Tu turi nepaprastą dukterį...

— Taip, Mado nuostabiai pagražėjusi, nors ji blogai atrodo...

— Aš ne apie tai kalbu. Ji manė nustebino, just didelė siela...

— Ji į Marseliną, — tyliai atsakė Lansje, — tik dabar kitokie laikai. Tada žmonės mylėjo, o dabar visi pamišo ir kariuoja...

Jis ilgai sėdėjo tamsumoje ir liūdnai galvojo apie senatvę, apie savo vienišumą, apie Mado — jam atrodė, kad josios kariauta ne prieš vokiečius, o prieš jį, todėl ji ir nenorėjo pasipasakoti...

Kelioms dienoms praslinkus, Lansje pusryčiauvo su Pino ir advokatu Garsi. Jie nutarė atšvesti Paryžiaus išvadavimą. Lansje rūpinosi meniu, ilgai teiravosi restorano savininką — ar iš tikrųjų jis turįs kiškio "ragū", o ne kokio padvėsusio triušio — juk medžioti uždrausta...

Advokatas Garsi, kuris turėjo tapti Pino juriskonsultu, minėjo okupacijos laikus. Keletą kartų jis buvo pavedęs savo butą pasipriešinimo organizacijos pažįstamiems, jo bute vieną kartą šaule susitiko su Ležanu. Garsi pasakojimuose viskas atrodė romantiška:

— Mano bute vykdavo organizacijos posėdžiai. Aš sėdėdavau su revolveriu, buvau pasirengęs nusišauti, jei ateitų bošai, kad nepatektų čia gyvas į gestapą...

Pino pagalvojo: jis vertas tų pinigų, kuriuos jam mokė, sugebės mullinti akis bet kuriam tribunole. Ir Pino pasakė:

— Mes parodėme pasauliui, kad Prancūzijoje esama didvyrių. Aš pats jau išėjau iš metų. Bet aš padėdavau, kaip galėdamas ir kuo galėdamas... Mano žentas Penonas Šveicarijoje pergabendavo makizarus... Tai ištiesa epopėja...

Jis nutilo ir užgulė kiškį. Lansje tylėdamas nusišypsojo; jis ėmė kalbėti, kai padavė kriaušes ir riešutus.

— Aš buvau neįvertinęs tinkamai mūsų epochos, jaunieji pasirodė esą didvyriai. Aš nebijau kraštutinumų — jaunstė nepripažįsta vidutinio klimato. Lui netūnojo Londono klubuose, kaip kai kurie kiti, jis paskubėjo į patį pragarą — į Rusiją. Aš toli gražu nesu komunistas, bet aš lenkiuosi šitam mostui. O Mado nuėjo į maki, jos tikrai kariauta... Ji nepabūgo net gestape. Kai žiūri į šitą trapią moterį, neišmanai, iš kur jai atsirado jėgų. Gal būt, čia bus besant ir mano dalis, aš visuo-

met norėjau perteikti vaikams Verdeno dvasią. Nuo keturiasdešimtųjų birželio aš tegyvenau vienu dalyku — audra. Aš nepasakosiu, ką būtent aš padariau, — dabar geriau būti kukliam: labai daug pseudodidvyrių, pagyrūnų. Gal būt, kad daugiausia yra nuveikę tie, kas mažiausia veikė... Yra puikus senojo Vijono eilėrašitis:

Melagis kalba tik teisingai,

Tik asilas gražiausiai parduoda,

Tiesuolis žvelgia tik klasringai,

Sveikai įsimylėjęs tegalvoja.

— Jūs turite nuostabią atmintį, — pasakė Garsi.

Pino galvojo: na, kaip gali rimtas žmogus smagintis tokiomis kvailystėmis? Jei-gu jis būtų advokatas, tai kitas reikalas... Bet pietūs buvo skanūs, o ateitis skais-ti — rytą Penonas papasakojo uošviui, kad esą nugincluojama FFI, ir Pino noriai pakėlė taurę, kai Garsi pasiūlė išgerti "už pasipriešinimo didvyrius ir didvyres"

— O —

Kai Mado buvo "Korbej", ji pastovėjo prie to lango, kur pirmą kartą buvo kalbėjusi su Sergiejumi. Jis tada pasakė: "Aš pamilau Paryžių", ir Mado tie žodžiai dabar skambėjo kaip prisipažinimas. Visą pastarąjį laiką ji dažnai galvodavo apie Sergiejų, gal būt, dėl to, kad josios gyvenime įvyko aštrus lūžis, Frans vėl tapo Mado, reikėjo naujoje kasdieninėje egzistencijoje rasti tęsinį to veržlumo, kuriuo ji gyveno kelerius pastaruosius metus. Ji buvo pas Samba, ir tapybą, kuri dar neseniai atrodė jai neaiški, tolma praeitis staiga atgijo. Samba reikalavo, kad ji papasakotų jam apie maki gyvenimą, o ji žiūrėjo į jo drobes ir jaudinosi: koks paprastumas, spalvų šykštumas, griežtumas! Upė ir medžiai, medžiai ir upė, rodos, nieko nėra — pilka, šviesiai žalsva, kartais šiek tiek melsva... Kodėl medis paveiksle taip sukrečia mane, aš juk gyvenau medžių tarpe? Mado nežinojo, ar sugrįšianti prie mėgstamojo dalyko, nežinojo, kaip susiesianti meną su gyvenimu, su kova, su tuo, ką buvo kalbėjusi Ležanui: "Negalima leisti, kad griuvėsius užlopytų ir paskelbtų juos esant rūmus... Ji dar niek onežinojo apie savąją rytojaus dieną. Samba atelė jį atsiminė susitikimą su Sergiejumi, ramunėles, kavinuką virtuvėje, nustebusias jo akis. Ne, nuo šito niekuomet nepabėgsi!

Lokys pasakė, kad jį siunčia į Marselį, o iš ten jūra į Odesą. Ir Mado nutarė parašti Sergiejui: nutarimas gimi staiga; ji sėdėjo pava-

kariais kambariye ir staiga ėmė karštligiškai rašyti — bijojo nespėsianti baigti iki sutemstant (srovės nebuvo, ji neturėjo ir žvakės), o tada jau neparašys... Ji rašė prie atdaro lango — šitaip buvo šviesiau. Lijo šaltas rudens lietus. Keletas lašų ap-taškė popierių; Mado išsi-gando — ar neužiško jie ant rašalo, ne, neužiško. Jis gal-ėtų pagalvoti, kad aš ver-kiau...

"Sergiejau, aš noriu papasakoti, kaip sužinojau apie tave. Tai buvo miške, birželio penktą, niekaados neuž-miršiu tos nakties, mums pranešė apie išsilaipinimą. Apie tave man papasakojo Lokys — atsitiktinai. Aš ė-jau per mišką, ir tu buvai greta. Paskui mūsikiškai ėmė sprogdinti tiltus. Tą naktį žuvo Miki, jis ėjo ir dainavo savo mėgstamą dainelę, ji ir dabar skamba mano ausyse: "Kiti sutiks saulę ir dainuos ir gers, ir gal būt, neprisi-mins, kaip mudu norėjome gyventi." Lokys papasakos tau, kaip mes kariavome, aš nemoku pasakoti, tu tikriaus-iai atsimeni — visuomet su-painioju. Šituos metus aš daug galvojau apie tave, su-pratau viską, ką tu man bu-vai kalbėjęs Paryžiuje, ir tai, ko nebuvai kalbėjęs — nenorėjai ar negalėjai pasakyti. Man kažkodėl atrodė, kad tu esi Stalingrade, aš suprantu, kad tai kvaila, — frontas il-gas, nesvarbu, kur būtent tu buvai, — mums "Stalingra-das" — Rusija. Mes buvome su jumis visą laiką, tai tie-sa; niekad nebūčiau išdrįsu-si tau šito pasakyti, jei ne-atsiminčiau draugų, kurie mirė — mūsųje ar gestape. Sergiejau, atsimeni, aš tau sakiau, kad kiekvienas iš mūsų, matyt, turėsime savo gyvenimą. Taip ir išėjo. Aš žinau, kad tu vedei, ir džiaugiuosi, aš irgi turiu šeimą, aš laiminga. O šito aš neuž-miršiu ir negaliu užmiršti, ir nors aš nežinau, kaip ir tu, bet man atrodo, kad ir tu ne-būsi užmiršęs. Mudu, tur būt, buvome tada labai kvai-li, kažkodėl pykomės, taikė-mės, bet vis dėlto mudu tą vasarą suradome labai didė-lį dalyką, ir šis didelis daly-kas padėjo man gyventi, pakilti aukštyn, kai aš buvau pačiame dugne. Gal būt, ka-da nors mudu susitiksimė, nė dabar, dabar nė nereikia, kai abu būsimė pasenę. Aš žinau, kad, ir sena būdama, pažiūrėsiu į tave buvusiomis akimis, tu apie jas sakydava-i, kad jos "atskirai gyve-na". Taip aš težiūrėjau tik į tave. Aš seniau galvodavau, kad esi man davęs svajonę, o kai gyvenimas subyrėjo, tada, kas atrodė svajonė, ta-po tikruoju gyvenimu. Aš ra-šau chaotiškai, patikėk — aš gyvenu sąmoningiau ir pa-prasčiau. Jei tu paklausi Lokį, jis tau papasakos, kad aš

elgiausi ra-būryje ne-liko ant to-nais. Aš-jau — su-alėja, ta p-noma, visk-bar labai l-tas pat. B-giejau, ši-ismokau t-siškai —geras ir ka-tau parašy-išsigandau Tik štai š- Ir kruo-mis raidėi-rašė: "Sudie, Ji padė-ir pravirk-lapelį — ir pagaly-perskaitys Ji nep-atidavė I-ėjo atsivsv- Vorono-šypsojo: Frans, o-do mies-Bet jo su-tai dingo-būrį, dra-Chose sv- — Kad-Greitai? — Než-Marselyje-garlaivio. — Tai-tik tu ats-ką perde-Vorono- — Pas-Odesa. — Ar-vyksti na-Vorono-sakyti — jo šypsen- — Lok-sų būrį. jus myli-nuko D-tai... Ne-Atsimeni-mirdama-kad pam-nuogiu.

Ch
Dirba
Darba
699
P

elgiausi ramiai, pakvaišėlės būryje nebuvo. Pakvaišėlė liko ant to suolo po kaštonais. Aš nuėjau, pasižiūrėjau — suolelis tebestovi, ir alėja, ta pati, ir miestas. Žinoma, viskas kita — čia dabar labai liūdna, kitoniška ir tas pat. Būk laimingas, Sergejau, šito nori Mado! Aš išmokau truputį kalbėti rusiškai — Lokys išmokė, jis geras ir kantrus, — norėjau tau parašyti tavo kalba, bet išsigandau, kad nesugebėsiu. Tik štai šitą terašau..."

Ir kruopščiai, spausdintomis raidėmis ji rusiškai parašė:

"Sudie, mano meile!
Tavo Mado."

Ji padėjo plunksną į šalį ir pravirko. Paskui sugriebė lapelį — norėjo perskaityti ir pagalvojo: nereikia, jei perskaitysiu, neišsiūsiu.

Ji neperskaitė laiško ir atidavė Lokui, kai jis atėjo atsiveikinti.

Voronovas sumišęs nusisėpsojo: jis žinojo partizanę Frans, o prieš jį sėdėjo Mado miestikiškai apsvilkusi. Bet jo susijaudinimas greitai dingo — Mado prisiminė būrį, draugus, Miki juokus, Chose svajones.

— Kada tu būsi namie? Greitai?

— Nežinau, sako, kad Marselyje ilgai teksią laukti garlaivio.

— Tai linksmas miestas, tik tu atsimink, kad jie viską perdeda šimtą kartų.

Voronovas nusijuokė:
— Pas mus taip pat yra... Odesa.

— Ar tu džiaugėsi, kad vyksti namo?

Voronovas galėjo ir neatšakyti — atsakė piati, gera jo šypsena.

— Loky, atsimink ten mūsų būrį. Tu žinai, kaip mes jus mylime, pasakyk apie nuko Dezire pasveikinimo. tai... Neužmiršk įduoti se-Atsimeni, jis kalbėjo prieš mirdamas?... Jis svajojo, kad pamaskvėje būsią vyruogių. Tikriausiai bus... (Bus daugiau)

V. Merkurjevas, B. Čirkovas ir A. Borisovas, žymieji aktoriai tarybinėje filmo "Tikri Draugai" (True Friends), kuri bus rodoma LaSalle teatre (Toronte) pradėdant gruodžio 6 dieną. Filma yra komedija, pasakojanti, kaip trys pagyvenę draugai, pildydami savo jaunų dienų pasižadėjimą, praleidžia atostogas upėj ant raftos.

Gyvenimo Aktualijos

JURGIS PIPIRAS

Aną dieną, skaitydamas laikraštį, užėjau žinutę, kurioje aprašoma, kaip britai medžioja po miškus Kenijoje ir šaudo "maištininkus" kaip pas mus medžiotojai šaudo briedžius. Man atrodė tas labai nežmoniška ir aš tai pa-

Tada tu išgerki gurkšnį to vyno už Limuzino mišką. Tau teko matyti pas mus daug blogo; na, ir dabar ne-linksma. Liukas vakar man pasakė, kad iš mūsų atėmė ginklus. O bailiai vaikščioja ir šūkauja, kad jie esą didvyriai... Bet tegul rusai žino, kad esama Liuko, Dede, tokių nepalauši jų daug. Loky, patikėk manim, aš važinėju iš miesto į miestą, vaikščiojau po kaimus, aš mačiau mūsų liaudį... Kelionei duodama gėlių, jos greitai nuvysta, jei aš galėčiau, aš duočiau tau kelionei Prancūzijos meilę... (Bus daugiau)

sakiau taip, kad net Agnieška nugirdo.

"Kas taip nežmoniška?" klausia ji.

"Nagi medžiojimas žmonių po miškus," paaiškinu jai. "Juk tie žmonės yra savininkai viso to krašto. Medžiotojai yra ateiviai, įsiveržėliai. Nelyginant kaip tie amerikiečiai, kurie orlaiviais atskrenda į mūsų miškus ir šaudo briedžius."

"Nežmoniška..." ištarė ji ironiškai. "O kas gi kitas gali taip padaryti, jei ne žmogus?"

Ir pradėjome mes nagrinėti, ką gali žmogus padaryti, kokių baisių papildyti. Išsiaiškinom, kad žodis "nežmoniška" turėtų būti visai išbrauktas iš žodyno. Kol žmogaus nebuvo, tokių dalykų taip pat nebuvo. Viskas, kas tik žmogaus daroma, yra žmogaus padaras. Nei beždžionė, nei asilas, tas kvailiausias sutvėrimas, to nedarys, ką žmogus padaro.

"Bet aš girdėjau, kad beždžionė geria svaigalus ir myli juos," suabejojau aš.

"Bet neužmiršk, kad beždžionė yra artimiausia žmogui. Ji jau turi sivilizacijos žymių. Asilas nei pauostyti nenori," sukritikavo mane Agnieška.

"Bet gi ir pas gyvulius yra žiaurumo," sakau aš, ieškodamas šio tokio pateisinimo žmogaus.

"Taip, jie žiaurūs, bet tik tuomet, kada jie alkani arba kada juos kas užpuola," atkerta ji.

"O ar mūsų vadovai nesako, kad jie viską tai daro gindamiesi nuo užpuolikų, nuo agresorių?"

"O kas gi buvo užpuolęs Vokietiją? Hitlerininkai pradėjo karą ne dėl to, kad jie būtų buvę užpulti arba kad

jie būtų buvę išalkę. Jie nužudė tuos 12 milijonų civilinių žmonių ne dėl lalkio. Tas yra aišku visiems."

Turėjau pripažinti, kad tai tiesa. Žmogus atliko baisiausių dalykų ne dėl to, kad jis būtų buvęs alkanas, kad jam būtų buvę reikalus gintis nuo pavojaus.

"Ir tie, kurie vyksta žuvaiti, medžioti, daugumoje tai daro ne dėl to, kad jiems stoka maisto, bet kad norisi pašildyti, pasismaginti ir nekaltų žuvelių ir žvėrelių sąskaita," tęsia Agnieška.

Ir kaip aš nežiūrėjau, vis tiek gavosi išvada, kad viskas, ką tik žmogus yra atlikęs pasaulyje, negalima pavadinti "nežmonišku dalyku", nes nei vienas gyvūnas, išskyrus žmogų, tokių niekščių nėra padaręs.

Žmogus, kad ir aukščiausiai iškilęs savo protu, jis dar nepralenkia nei beždžionės, nei asilo, nei kurio kito žvė-

ries ar gyvulio. Protas, kuriuomi mes taip didžiuojamės, mus padarė daug biau-resniais ir už tigrą. Mes galime pagaminti sudėtingas mašinas, skraidyti padangėmis, susikalbėti per radio, galvojame apie skridimą į mėnulį ir marsą, bet kas liečia mūsų elgėsi, mes labai nupuolėm.

"Tik pagalvokim," sakau aš Agnieškai. "Tik per du praėjusius karus buvo nužudyta keli desėtkai milijonų žmonių. Kiek buvo sugriauta žmogaus ilgų metų triūsio. Visai bereikalingai! Tik dėl to, kad žmogus išvirtu į nežinia kokį sutvėrimą."

"Jeigu beždžionė ar kuris kitas gyvūnas turėtų protą ir suprastų žmogaus sugedimą, šalintųsi nuo žmogaus dar labiau."

Ištikro, žmogui baisu ir galvoti apie žmogų. Žmogus yra baisnis už viską.

Dėmesio Piano Mokytojams

Specialus Kursas

apimančius visus reikalavimus, metodus, prisirengimą ir rušinę dėl A.R.C.T. Konservatorijos I skyriaus egzaminacijų

bus duodamas

BORISO BERLINO

nario Board of Examiners, The Board of Studies and the Piano Syllabus Committee of the Royal Conservatory of Music of Toronto

Savaitinės Klasės - Lekcijos

Pradedant Lapkričio 30, nuo 10.30 val. ryto

135 College Street — Studio 17

Mokestis už pilną kursą — \$35.00

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Zakietus, Skraistes ir Kalnierių

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: Empire 3-8884

ir

750 Yonge St.

Telefonas Walnut 1-8971

ATLANTIC CITY BEDDING
& UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Aproxavimas Nemokamas

899 Bloor St. W. Lombard 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT
SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas

Telefonas: OL 1977

(Dabrovolskių Žentas)

Menininkai Rengiasi Perstatyti Veikalą

TORONTO. — Pažangių Toronto lietuvių menininkai, atlikę nepaprastai daug praeityje, nesirengia nuleisti rankų ir dabar, nors yra šimtai kliūčių, kurias sunku nugalėti. Jie pasiryžę perstatyti vieną kitą veikalą ir šį sezoną.

Užeinu aną vakarą į salę ir girdžiu rėkaujant. Pasirodė, kad jie daro repeticijas veikalų "Mokyklos Draugai". Tai komedija iš gyvenimo aukštą mokslą baigusių inteligentų, kurie jaunystėje buvo sutarę nesivesti. Taip, nesivesti. Ir ką jūs manote, ar jie ištesėjo? Well, renkitės pamatyti šią komediją. Pamatysite, kas atsitiko su viengungių draugija.

Šią komediją perstatys visi gabūs vaidintojai: J. Mingilas, J. Sinkunas, G. Račys, J. Mileris, A. Morkienė, B. Janauskienė, A. Rušėnienė, H. Račienė, J. Valaitis. Jie jūsų neapvils.

Kada šis perstatymas įvyks? Rodos gruodžio 12. Sekit spaudą, bus prašimai.

Rep.

Lietuvaitė Laimėjo Aukso Medalį

TORONTO. — Pereitą savaitę Toronto didlapiu italpino paveikslą ir gražiai atsiliepė apie lietuvaite, Marytę Raguckaitę, kuri lankydama Central High School of Commerce per keturis mokslo metus išėjo pirmąja mokine ir Toronto Board of Trade suteikė jai aukso medalį, o jos lankyta mokykla įteikė jai aukščiausio laipsnio diplomą.

Marytė Raguckaitė savo nepaprastu gabumu ir ryžtingumu moksle neša garbę ne tik savo tėveliams, giminėms, bet ir visiems lietuviams, ir kartu Toronto miestui. Kaip spauda pranešė, tai šiemet Toronte tik Marytė Raguckaitė ir vienas berniukas William Wilson, laimėjo po aukso medalį.

Marytės tėveliai pagerbdami savo gabią, ryžtingą moksle ir, prie to, gražią ir mandagią dukrelę, suruošė gražų pokylį. Pokylyje dalyvaujantieji giminės linkėjo ir visi Marytės pažįstamieji linki jai geriausios sėkmės jos toliau tęsiamame moksle.

Reporteris

TUNISIJOJE IR ALŽIRIJOJE EINA SMARKIOS KOVOS

TUNIS. — Susirėmimuose tarp francūzų ir Tunisijos ir Alžirijos patriotų žuvo 31 asmuo per pastarąsias kelias dienas. Daugiausia užmuštų vietinių.

Francūzai sutraukė nemažas jėgas prieš vietos patriotus.

RAGINA PLĖSTI PREKYBĄ SU KITAIMS

NEW YORK. — J. Ar. White, Imperial Oil prezidentas, ragino Kanadą ir Ameriką plėsti prekybą su kitomis šalimis.

Jis sako, kad jei Amerika ir Kanada nepirks prekių iš kitur ir neparduos kitur, tai tos šalys susiras rinkas kitur.

TOKIJO. — Japonijos vyriausybė gavo pasiūlymą iš Dominican respublikos apgyvendinti ten 5,000 japonų šeimynų.

FRANK VASS. B.A.
Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Toronto
Telefonas:
WA. 1-9424 WA. 2-4989

Torontiečių Ruošiamas Liaudies Balso Metinis BANKIETAS -- ŠOKIAI

Su Koncertine Programa
Šeštadienį, Lapkričio 20

Christie Auditorium, 85 Christie St.

Toronto

Programoje žymios šokikės Joan Jančytė, Peci Gall ir Judy Myles.

Dainuos Rusų Moterų Choras ir pasižymėję ukrainų akrobatai stebins publiką.

Šokiams^o gries šešių muzikantų orkestras

Pasivašininimui įvairūs gėrimai ir užkandžiai

Visus Maloniai Kviečiame Atsilankyti

Pradžia 6.30 val. vak.

Petro Bepirščio Bičių

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kuktų krautuvėje, 847 College St.

ir

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

arba P. Bepirsty Bityne:

R. R. 2, Utopia, Ont.

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Alijejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191

TORONTO

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi atliekame ir Rūbų Taisyimo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Hamilton Trust Bldg., Suite 109

57 QUEEN ST. W.

TORONTO

Office EM. 8-8584 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, iširia akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto

Telefonas: RA. 3924

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

6 Adelaide St. East

Ofiso telef. EM. 6-9591

Rezidenc. — MO. 1232

Toronto

B. W. Miller & Company

Didžiausia Gėlių Parduotuvė

Gėlės dėl visų įvykių — vestuvių, parengimų, laidotuvių ir t. t.

1961 Dufferin St.

OL. 1101

Toronto

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST.

TORONTO

Telef.: LO. 1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta